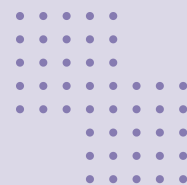

UTSOPI

J A A R - RAPPORT

2
0
2
4

Met de steun van

©vzw UTSOPI, 2025

Alle rechten voorbehouden. Alles in deze publicatie mag gereproduceerd worden mits correcte bronvermelding (artikel 15a Auteurswet). Deze publicatie kan gedownload worden via de website van de organisatie (utsopi.be).

UTSOPI, Aarschotstraat 208, 1030 Schaarbeek, België.

E-mail: info@utsopi.be

Redactie: Daan Bauwens

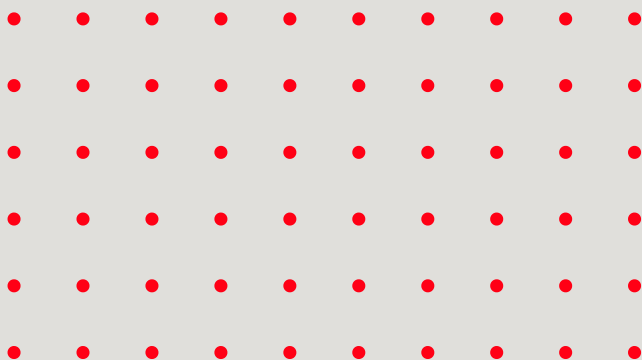
Ontwerp: Daphné Davin

Verantwoordelijke uitgever: UTSOPI

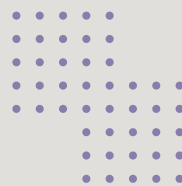
Aarschotstraat 208

1030 Schaarbeek

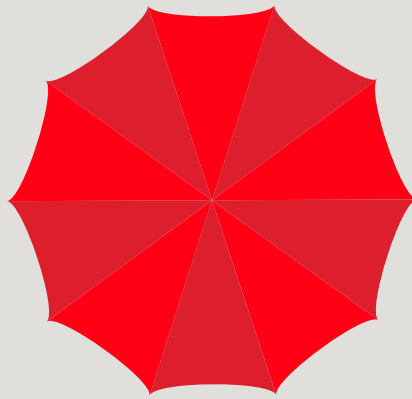
Info@utsopi.be

Inhoud

1	Algemene voorstelling.....	7
	1.1. Missie.....	8
2	De ruggengraat: ontwikkeling en ondersteuning van de organisatie	10
	2.1. Ledenaantal	10
	2.2. Teamontwikkeling.....	10
3	De basis: gemeenschapsopbouw en -mobilisering	13
4	De brug: informeren en sensibiliseren in twee richtingen.....	17
	4.1. Persoonlijke hulpverlening.....	17
	4.2. Sensibilisering van sekswerkers.....	23
	4.3. Sensibilisering van de buitenwereld	26
	4.4. Evenementen	29
	4.5. Pers	40
5	Politieke beleidsbeïnvloeding	43
	5.1. Lokaal niveau	44
	5.2. Regionaal niveau.....	46
	5.3. Federaal niveau.....	48
	5.4. Sensibilisering van derde partijen	57
	5.5. Internationaal niveau.....	59
	5.6. Onderzoek	62
6	Een nieuw hoofdstuk: UTSOPI in Luik.....	64
7	Educatieve rol van de organisatie.....	68
8	Financiering.....	72

Afkortingen:

ESWA: European sex workers' rights alliance

IGVM: Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen

KU: Katholieke Universiteit

SW: Sekswerk of sekswerker(s)

SWAD: Sex work alliance destigmatisation

SWEAT: Sex workers education and advocacy taskforce

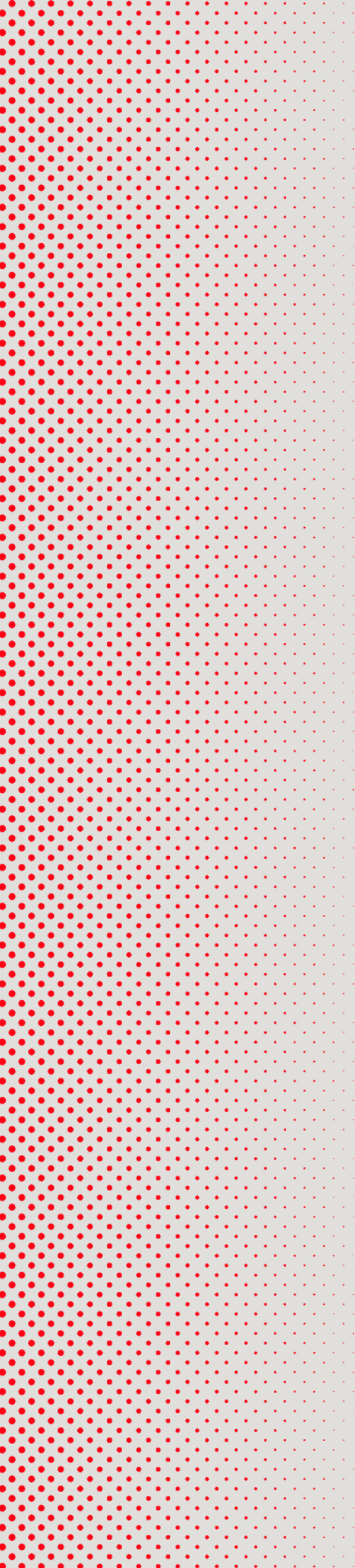
TDS: Travail du sexe (sekswerk)

TPG: TransPédéGouines

UK: United Kingdom (Verenigd Koninkrijk)

UZ: Universitair Ziekenhuis

VUB: Vrije Universiteit Brussel

1. Algemene voorstelling

UTSOPI – de Belgische Unie van Sekswerkers – werd opgericht in 2015 na een ontmoeting tussen drie activistische sekswerkers. Ondanks de grote verscheidenheid aan verenigingen in België (en meer bepaald in de Brusselse regio), was er op dat moment geen enkele organisatie die zich inzette voor sekswerkers, die ook geleid werd door sekswerkers.

Eind 2015 werd een nieuw politiereglement ingevoerd in de gemeente Sint-Joosten-Node, waardoor sekswerkers in die gemeente in een gevaarlijk preciaire positie terechtkwamen. UTSOPI besloot de politieke arena te betreden om de rechten van sekswerkers te vertegenwoordigen en te verdedigen.

In 2017, na iets meer dan een jaar actief geweest te zijn als collectief, besloot UTSOPI zichzelf om te vormen tot een nationaal geregistreerde en **erkende non-profitorganisatie** die in aanmerking komt voor overheidssubsidies. Dat was een belangrijke beslissing, want daarmee kwam een eind aan het min of meer informeel collectief van sekswerkers, wat de oorspronkelijke intentie was. Maar naarmate onze activiteiten toenamen, werd de noodzaak om het collectief een formele vorm te geven duidelijk en werden overheidssubsidies noodzakelijk.

In 2018 nam UTSOPI haar intrek in een nieuw pand in de Aarschotstraat in Brussel, in het hart van de Brusselse rosse buurt.

In 2019 ontving UTSOPI haar eerste financiering. Daarvoor waren we gefinancierd door donaties, benefietavonden en de steun van andere organisaties uit de sector. Dit was een belangrijk keerpunt voor UTSOPI, dat haar potentieel maar ook haar verantwoordelijkheden zag groeien. Het was ook het jaar waarin UTSOPI Vlaanderen werd opgericht.

In 2020 kreeg UTSOPI zichtbaarheid door haar activiteiten tijdens de **COVID-19-crisis**. Op enkele maanden tijd werd de organisatie eerst door de pers en daarna door politici erkend als de stem van sekswerkers in België. Met alle sociale organisaties voor sekswerkers samen werden protocollen opgesteld voor de heropening van de sector van het sekswerk onder voorwaarden, waarbij UTSOPI de rol van centraal aanspreekpunt voor de overheid op zich nam.

Dit bleef zo in 2021. Voor UTSOPI was 2021 het jaar van de politieke belangenbehartiging, met talloze onderhandelingen met kabinetten, virologen en parlementsleden. Deze onderhandelingen hadden als eerste doel de heropening van de sector, en als tweede doelstelling de decriminalisering van sekswerk in ons land.

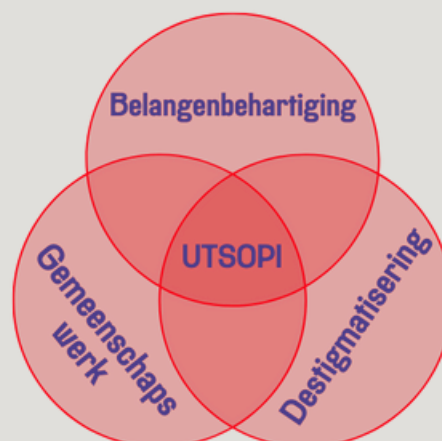
Dit doel werd bereikt in 2022, toen het federale parlement in de nacht van 17 op 18 maart 2022 de hervorming van het seksueel strafrecht goedkeurde, waarin besloten werd tot een **stapsgewijze decriminalisering van sekswerk**. Het was het resultaat van een jarenlange strijd, maar ook het begin van een nieuwe strijd. In de loop van 2022 en 2023 was er intens overleg met de ministeriële kabinetten voor het opstellen van een arbeidswet voor sekswerk onder contract.

Tegelijkertijd was 2023, zoals je in dit jaarverslag kunt lezen, het jaar waarin UTSOPI moest professionaliseren. Met een groeiend aantal leden, een groeiend aantal medewerkers, met politiek gewicht en met groeiende verantwoordelijkheden, werd UTSOPI een stabielere, volwassen organisatie, met de wens om te blijven groeien en een veilige haven te blijven voor alle sekswerkers in België.

In 2024 kon UTSOPI opnieuw een grote overwinning vieren. Op 03 maart 2024 werd namelijk de **wet op sekswerk onder arbeidscontract** aangenomen in het parlement. Zoals u in dit verslag kunt lezen, was dit natuurlijk niet de enige actie die UTSOPI het afgelopen jaar heeft ondernomen.

1.1. Missie

Sinds haar oprichting heeft UTSOPI altijd als doel gehad de belangen van sekswerkers in België te verdedigen. Om dit doel te bereiken, situeren onze acties zich in **drie domeinen**: gemeenschapsopbouw, destigmatisering en politieke belangenbehartiging.

Gemeenschapsopbouw, het versterken en ontwikkelen van de capaciteiten van de gemeenschap van sekswerkers, is de basis van de vereniging. Dit is het alfa en omega, het doel van de vereniging en haar drijvende kracht. UTSOPI wil een sterke gemeenschap van sekswerkers ontwikkelen, die vrij zijn om hun eigen keuzes te maken en in staat zijn om elkaar onderling te steunen.

De filosofie van UTSOPI kan als volgt worden samengevat: de emancipatie van sekswerkers kan alleen worden bereikt door hun volledige inclusie en participatie in de kwesties die hen aangaan. Vandaar ons motto: **“Nothing about us without us”** (niets over ons zonder ons).

Het **sensibiliseren en informeren** van sekswerkers is een belangrijk onderdeel van het werk van UTSOPI. Als organisatie geleid door sekswerkers en gerund samen met bondgenoten, willen we ook sekswerkers mobiliseren om de samenleving bewust te maken – via evenementen en de media – van de discriminatie en stigmatisering die ze in hun leven ervaren. Sekswerkers zijn nog steeds één van de meest gestigmatiseerde groepen in onze samenleving. We moedigen sekswerkers aan zich uit te spreken en hun stem te laten horen aan het grote publiek. We organiseren evenementen waar sekswerkers hun realiteit aan de buitenwereld presenteren. We zorgen ervoor dat realistische, niet-sensationele verhalen de boventoon krijgen in de media. Daarnaast sensibiliseren we mediaprofessionals (regisseurs, scriptschrijvers, journalisten,...) om hun stereotypen te deconstrueren, om los te komen van de vooroordelen die sekswork omringen.

Politieke belangenbehartiging is het derde domein van UTSOPI. Ook al kan UTSOPI niet de hele sector van het sekswork vertegenwoordigen (dat is een onmogelijke taak), toch wil UTSOPI opkomen voor de rechten van iedereen die aan sekswork doet, of het nu gaat om occasioneel of regelmatig, vrijwillig of gedwongen werk. Ons politieke werk omvat onderwerpen als vrouwenrechten, arbeidsrechten, de rechten van de LGBTQIA+ gemeenschap binnen sekswork, de rechten van migranten en asielzoekers, en het recht op gezondheid en bescherming. We voeren ons politieke werk uit op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau. Overal waar beslissingen over sekswork worden genomen, moeten degenen die de gevolgen van die beslissingen zullen ondervinden, geraadpleegd worden en inspraak hebben.

2. De ruggengraat: ontwikkeling en ondersteuning van de organisatie

2.1. Ledenaantal

Op het einde van 2023 telde onze organisatie 107 leden. Een jaar later telden we **119 leden**. Dit is een stijging van **11,3%** van het aantal geregistreerde leden.

2.2. Teamontwikkeling

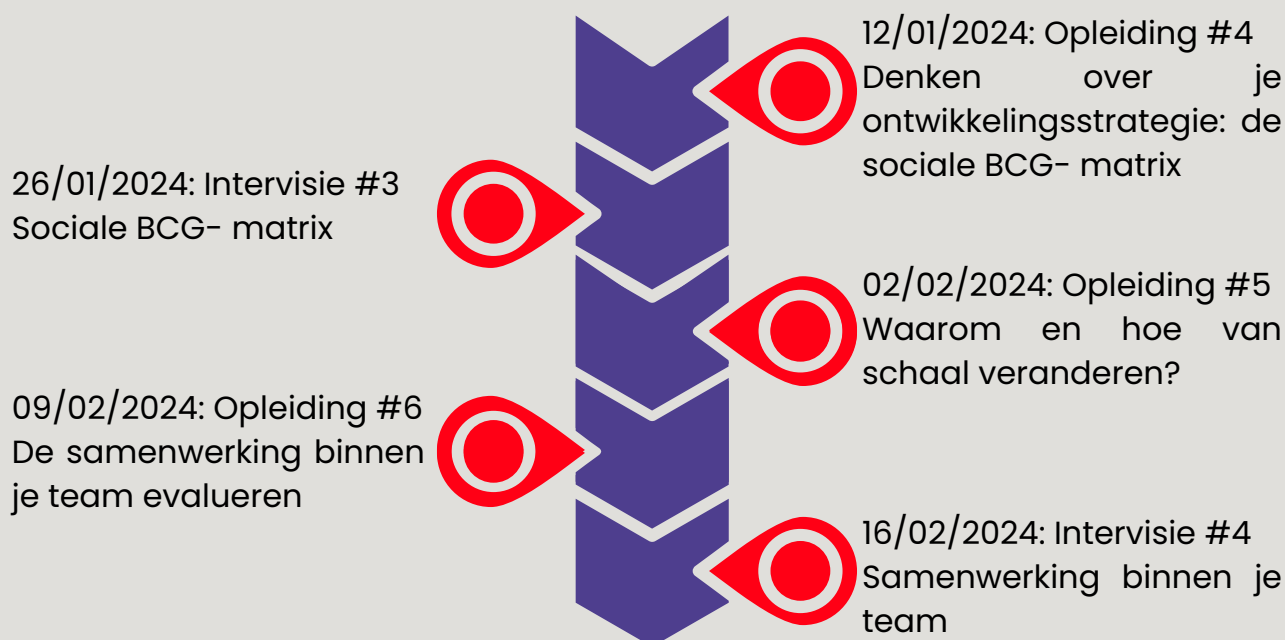
a. Samenstelling van het team en werktijd

Aan het begin van 2023 hadden we een team van zes personen en **5,6 VTE**. We eindigden het jaar met vier medewerkers, met een afname in werktijd ten gevolge van dalende middelen tot **3,8 VTE**. Vier werknemers bleven van begin tot eind 2024 bij de organisatie.

b. Ontwikkeling van vaardigheden

Tussen 20 oktober 2023 en 5 maart 2024 kregen drie leden van ons team een opleiding in het kader van het Blossom-programma van **COOPCITY**. COOPCITY is een Brusselse coöperatieve incubator voor de sociale economie. UTSOPI groeit de afgelopen jaren in sneltempo, dus zijn er nieuwe uitdagingen die nieuwe vaardigheden vergen.

In een lessenpakket verdeeld over **tien sessies** (theorie en praktijk) werden skills verworven wat betreft het scherpstellen van de missie en doelen, economische en financiële planning, waarbij de strategische analyse en planning van de organisatie het grootste deel van de lessenreeks behelsde. De lessenreeks vond plaats in het Frans. De verworven kennis werd tijdens praktische sessies gedeeld met de andere leden van het team.

Binnen het team werd de eerste hand gelegd aan een strategisch plan op **31 januari**. Deze vond plaats in het bijzijn van teammentor Bart Van Gysel (Febecoop Vlaanderen-Brussel), die ons tot het eind van het jaar zou begeleiden in het opmaken van een strategisch plan. Dit mentorschap maakte deel uit van het Blossom-programma.

Aan het eind van het programma maakten de personeelsleden van UTSOPI een finale analyse op omtrent het doel en de sociale impact van de organisatie, het economische model, de ontwikkelingspistes, het functioneren van het team en de governance-structuur, gevolgd door een gedetailleerd actieplan gericht op toekomstige ontwikkeling.

Afbeelding 1. Volledig programma van het Blossom-lessenpakket.

c. Strategische planning

Bij de start van het nieuwe jaar namen de personeelsleden drie dagen om een analyse te maken van alle doelen van de organisatie, op basis van de lopende of nieuw behaalde subsidies. Elk personeelslid nam één subsidie voor diens rekening en bracht de doelen van de subsidie in verband met lopende of nieuwe acties. Hieruit werd een lijst opgesteld van concrete projecten of thematieken voor het komende jaar, die daarna een plaats kreeg binnen één van de actiedomeinen van de organisatie: community mobilizing, informatie/sensibilisering en beleidsbeïnvloeding. Alle projecten werden tot slot aan één van de personeelsleden toegewezen.

Zoals hierboven vermeld, startte het team vervolgens op **31 januari** een strategisch traject waarin de missies en doelen, actiedomeinen en objectieven van de organisatie geanalyseerd werden met het oog op een strategisch plan voor de periode 2025-2030. Deze denksessies werden ondersteund door mentor Bart Van Gysel (Febecoop Vlaanderen-Brussel). Dit mentorschap maakte inherent deel uit van het Blossom-programma (zie hierboven). De strategische planning werd hernomen tijdens de coördinatie- en strategiemidweek van juni, onder begeleiding van de mentor. In de loop van 2024 werd tijd gemaakt voor vijf momenten waarop het team samenwerkte rond de strategische planning, waarvan drie begeleid door de mentor. Begin oktober werden de laatste stappen gezet en eind december werd het strategisch plan afgewerkt. Het werk maakte het mogelijk een mooi afgelijnd takenpakket voor elke medewerker af te bakenen, wat leidt tot een duidelijkere taakverdeling en een betere grip op de tijdsbesteding per taak, en een beter begrip van de evolutie van het werk op lange termijn.

d. Coördinatie- en strategisch weekend (03 tot 06 juni 2024)

Zoals elk jaar net voor de Algemene Vergadering, trok het team van UTSOPI zich ook dit jaar terug op het platteland om een halfjaarlijkse evaluatie te doen van het gedane werk. Dit jaar was het de beurt aan de landelijke gemeente Haut-Ittre waar we verbleven op een bioboerderij.

Tijdens de midweek werd tijd gemaakt om het jaarrapport 2023 samen te lezen en te verbeteren op basis van de ervaringen van elkeen. Vervolgens werd het resultaat van het werk gedaan in het kader van de vorming van COOPCITY gedeeld met het hele team en werd vastgelegd hoe we de resultaten van dat werk zouden incorporeren in onze acties. Ten slotte ontvingen we bezoek van onze strategisch mentor Bart Van Gysel (Febelcoop Vlaanderen-Brussel) om een begin te maken aan ons strategisch plan 2025-2030.

3. De basis: gemeen- schapsopbouw -mobilisering

In de werking van UTSOPI is gemeenschapsopbouw (of community mobilizing) één van de drie pijlers of actiedomeinen. Dit komt erop neer dat UTSOPI er steeds voor zorgt dat er plekken zijn waar sekswerkers kunnen samenkomen, waar een ondersteunend netwerk kan ontwikkeld worden, waar ervaringen kunnen uitgewisseld worden. De doelen van deze momenten zijn veelvuldig: het uitwisselen van ervaringen dienst als vorm van voorlichting en preventie; niet zelden worden er veiligheidstips uitgewisseld. Het is ook een plek waar de stress en de angst die gepaard gaan met geheimhouding en een dubbelleven even kunnen verdwijnen, waar men helemaal zichzelf kan zijn en niets moet verzwijgen.

Deze momenten doenen er ook toe dat sekswerkers zich minder alleen voelen en minder alleen staan in het leven. Eenzaamheid en isolement komen namelijk vaak voor in het leven van teveel sekswerkers, ook als gevolg van het maatschappelijk stigma en de geheimhouding. Tot slot zijn deze bijeenkomsten één van de manieren om in contact te staan met de basis, met het terrein. Het is één van de manieren waarop onze organisatie weet welke acties hoogdringend zijn of welke projecten moeten ontwikkeld worden op één van onze twee andere domeinen: informatie/sensibilisering en politiek werk.

Afbeelding 2. Volledig programma van de Listen To You-bijeenkomsten voor de tweede helft van 2024, zoals gepubliceerd op onze sociale media en onze website.

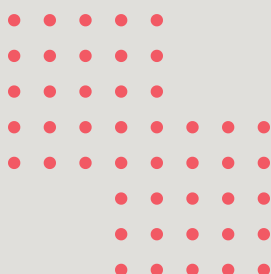
a. Listen To You Brussel

De momenten waarop sekswerkers elkaar kunnen ontmoeten gaan steeds door in de lokalen van onze organisatie en heten “**Listen To You**”. In Brussel werden in de loop van 2024 in totaal **elf bijeenkomsten** gehouden, goed voor een totaal van **69 contacten** met sekswerkers. Twee van deze momenten werden georganiseerd en verzorgd door leden, zonder aanwezigheid van teamleden. Het is de uitdrukkelijke bedoeling van de organisatie om naar de toekomst toe verantwoordelijkheden door te geven aan leden, zodat er meer diversiteit komt in wie een leidende positie inneemt in de gemeenschap. Om een actieve, levendige gemeenschap op been te houden, is een dergelijke investering broodnodig. Het is onze rol om voluit plaats te schenken en mogelijkheden te scheppen voor een nieuwe, jonge generatie leiders.

Hier volgt een overzicht van de thema's die tijdens de avonden aan bod kwamen:

- ▶ Brainstorm workshops voor 2024 (zelfverdediging en dans);
- ▶ Sekswerk en persoonlijke liefdesrelaties;
- ▶ Schrijfworkshop op basis van het aanvullen van de zin: “Je suis TDS, bien sûr que...”;
- ▶ Antwoorden op vragen van aanwezige onervaren sekswerkers: doe ik het goed?;
- ▶ Wat te doen met klanten die niet opdagen/dates annuleren?;
- ▶ De nieuwe arbeidswet;
- ▶ De grappigste momenten tijdens het werk;
- ▶ Wat houdt het in om lid te zijn van UTSOPI?;
- ▶ Waar vind ik juridische hulp?;
- ▶ Wat gebeurt er op het SNAP!-festival en waarvoor staat het festival?;
- ▶ KINK-QUIZ;
- ▶ Hoe vraag je om een betaling aan een klant?;
- ▶ Sekswerk en familiale relaties;
- ▶ Hoe vind je professionals die niet stigmatiserend zijn tegenover sekswerkers?

Na de laatste vraag is besloten om een vragenlijst op te stellen zodat sekswerkers de gemeenschap kunnen helpen door een databank te creëren met veilige professionals voor sekswerkers. De Listen to You 2024 in Brussel tonen aan dat er een grote vraag is bij sekswerkers om meer verantwoordelijkheid op te nemen binnen de organisatie.

b. Listen To You Vlaanderen

De Listen to You's in Vlaanderen vinden plaats in de lokalen van onze socio-medische partnerorganisatie Violett in Gent en Antwerpen. Net als de voorgaande jaren werd de Listen to You maandelijks afwisselend in Gent en Antwerpen georganiseerd. Vanaf april 2024 werd de verantwoordelijkheid over de organisatie van de Listen to You doorgegeven aan de actieve leden van de organisatie, waarbij het team van UTSOPI enkel een ondersteunende, coördinerende en logistieke rol opnam.

In Vlaanderen werden in de loop van 2024 in totaal **acht bijeenkomsten** gehouden, goed voor een totaal van **36 contacten** met sekswerkers.

Hier volgt een overzicht van de thema's die tijdens de avonden aan bod kwamen:

- ▶ De decriminalisering en de arbeidswet voor sekswerkers;
- ▶ Verschillende werkvormen en de specificiteiten voor elke werkvorm;
- ▶ Hoe regel ik mijn financiële zaken?;
- ▶ Boekhouden;
- ▶ Persoonlijke levensverhalen;
- ▶ De grijze zones van uitbuiting;
- ▶ Sekswerk voor personen met een beperking.

Uit de Listen to You's in Vlaanderen kwam vaak de vraag naar boven om af en toe leden van het team van UTSOPI uit te nodigen, onafgezien het feit of die sekswerker zijn of niet. Veel aanwezigen op de Listen to You's onderstreepten het belang van de transmissie van belangrijke informatie van het uitvoerende team van de organisatie naar sekswerkers.

Op **16 juli** werd een Listen to You in Antwerpen georganiseerd waarop een UTSOPI-teamlid (niet-sekswerker) uitleg kwam geven over het nieuwe wettelijke kader. Op deze vergadering was ook sekswerkactiviste en academicus Bianca Bee uit Oregon (VS) aanwezig. Bee woont momenteel in Nieuw-Zeeland en sprak over de sekswerk in Nieuw-Zeeland, 21 jaar na de decriminalisering. Op dezelfde vergadering was Marjan Wijers aanwezig. Marjan Wijers is topexperte sekswerk en mensenhandel uit Nederland.

c. Listen To You Luik

Voor het eerst in 2024 vonden er Listen to You-bijeenkomsten plaats in ons nieuwe lokaal in Luik, met in totaal **33 contacten** en **zeven informele bijeenkomsten**. Van de personen die aanwezig waren bij de Listen to You in Luik, zijn er vier lid geworden van onze vereniging. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van deze bijeenkomsten, verwijzen we naar hoofdstuk 5.

d. Formele ledenvergaderingen

In de aanloop van de Algemene Vergadering van 2024 werden zowel aan nederlandstalige als aan franstalige kant twee formele vergaderingen georganiseerd met de leden. Tijdens de vergaderingen werden toekomstige vormen van leiderschap besproken, alsook het aanleggen van een nieuw charter voor de organisatie. Deze vergaderingen brachten aan franstalige kant zeven leden, en aan nederlandstalige kant zes leden samen.

e. Manifest-OH Brussel

Van 17-19 augustus 2023 organiseerde de Vlaamse afdeling van UTSOPI een driedaagse schrijfcursus, met de bedoeling de eerste bouwsteen van het eerste Belgische sekswerkersmanifest te leggen. Onze personeelsleden Marianne Chargois en Lola Docx organiseerden in maart 2024 een vervolg op deze schrijfworkshop in Brussel, om zo te komen tot een Belgisch sekswerkersmanifest. Zes sekswerkers waren aanwezig op deze workshop.

f. Tweede verjaardag van de decriminalisering: Brussel en Gent

Op 18 maart 2022 werd sekswerk in België gedecriminaliseerd. Elk jaar organiseren we een dag waarop deze overwinning terug in de schijnwerpers wordt geplaatst. Dit jaar werd ervoor gekozen om een kleinschalig initiatief te organiseren onder sekswerkers, waarbij een update gegeven werd over de vooruitgang na de decriminalisering en waar vragen werden beantwoord over de decriminalisering of over de organisatie UTSOPI. Op **16 maart** werd in de lokalen van UTSOPI een brunch georganiseerd. Er kwamen 13 sekswerkers samen, onder wie **8 sekswerkers** die nog geen lid waren van onze organisatie.

Afbeelding 3. Uitnodiging voor de brunch in onze lokalen.

Om opnieuw de link te leggen met de Vlaamse antenne van UTSOPI, werd een aanvullend programma voorzien in de namiddag in Gent. Het evenement "Whorephobia" in KIOSK, gecureerd door KIOSK's kunstenaar en publieksmedewerker Mercedes Sturm-Lie, legde de focus op de haat, angst voor of het beschimpen van sekswerkers. Het evenement bevond zich op het kruispunt van politiek en kunst en omvatte lezingen, optredens en filmvertoningen en debat. Ons eigen personeelslid Marianne Chargois vertoonde er één van haar films en ging in debat met het publiek. Er waren **5 leden** van UTSOPI aanwezig op het evenement.

4. De brug: informeren en sensibiliseren in twee richtingen

UTSOPI vervult de rol van de spreekbuis van de sekswerkersgemeenschap. Sinds de start in 2015 is het onze bedoeling om aanwezig te zijn op alle plekken waar beslissingen genomen worden die van invloed kunnen zijn op de levens- en werkomstandigheden van sekswerkers. UTSOPI vervult aldus een brugfunctie tussen het terrein (onze leden, ook de bredere gemeenschap van sekswerkers) en het politieke niveau. Om deze brug te slaan, is het noodzakelijk om de twee werelden zoveel mogelijk met elkaar te laten communiceren. Dit gebeurt door ons tweede actiedomein: informatie en sensibilisering.

Sekswerk omvat vele realiteiten en profielen. Men zegt soms dat er evenveel soorten sekswerk bestaan als er sekswerkers zijn. De realiteit van sekswerkers is gelaagd, complex en beantwoordt niet aan eenvoudige, simplistische stereotypen. Het is de taak van UTSOPI om de buitenwereld duidelijk te maken hoe gelaagd en gediversifieerd de realiteit van het sekswerk is.

Dit doen we in de eerste plaats via ons culturele werk: evenementen en samenwerkingen voor festivals, waar sekswerkers en niet-sekswerkers samenkomen en sekswerkers zelf hun eigen verhalen vormgeven door middel van verhalen en performancekunst. We doen dit door de hand te reiken naar journalisten en filmmakers, op voorwaarde dat die zich in staat tonen een genuanceerd beeld van deze sector weer te geven in plaats van goedkope sensatie. Wanneer nodig, laten we publiekelijk onze onvrede blijken over stigmatiserende narratieven en producties.

4.1. Persoonlijke hulpverlening

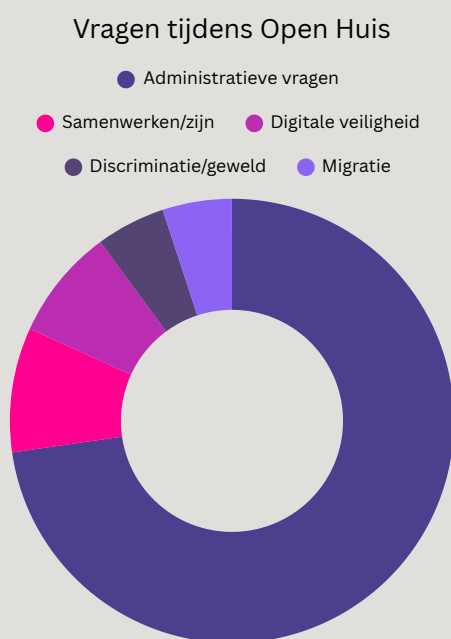
a. Open Huis

In de periode 2022-2024 kwam een nieuw wettelijk kader voor sekswerk tot stand in ons land. De grote principes van de decriminaliseringswet zijn duidelijk, de praktische uitwerking van deze nieuwe wettelijke benadering gaat gepaard met een heel erg aantal vragen. Het is de rol van onze organisatie om sekswerkers individueel zoveel mogelijk ondersteuning te bieden, hen antwoorden te geven op hun vragen of samen met hen op zoek te gaan naar de juiste antwoorden. Het is eveneens de bedoeling dat onze organisatie erin slaagt de grootste noden te identificeren, om zo te weten te komen welke thema's en dossiers urgenter zijn dan andere.

Om dit te doen, besloot UTSOPI vanaf februari 2024 elke dinsdagnamiddag haar "Open Huis" te organiseren, een inloopmoment waarop sekswerkers vragen kunnen komen stellen wat betreft hun gegarandeerde rechten, hoe zich te organiseren als zelfstandig sekswerker, en welke administratieve en fiscale verplichtingen na te komen. Ook kunnen sekswerkers bij tijdens deze namiddagen bij ons terecht indien ze geconfronteerd worden met geweld, racisme, stigma en discriminatie. Wie nood heeft aan een plek om te zich te concentreren op een eigen project, of die samen met UTSOPI een project wenst uit te voeren, is ook welkom.

Afbeelding 4. Uitnodiging voor de Open Huis op onze sociale media.

Open Huis werd **24 maal** georganiseerd in onze lokalen. We ontvingen **42 sekswerkers**, die ons in totaal **62 vragen** stelden. Die kunnen onderverdeeld worden in vijf categorieën: administratieve vragen, samenwerken/zijn (co-working, het leren kennen van de organisatie, een ongedwongen gesprek, consultatie van de bibliotheek), digitale veiligheid, discriminatie/geweld en migratie.

Wat de vragen omtrent discriminatie en geweld betrof, ging het om vragen betreffende bedreigingen met het bekendmaken van de activiteit aan familie of naasten, pesterijen, discriminatie door een overheidsdienst en vermoedens van mensenhandel/uitbuiting. Wat migratiegerelateerde vragen betreft, ging het om de equivalentie van een diploma uit het buitenland, over een bevel tot het verlaten van het grondgebied en ten slotte was er telkens één vraag omtrent werken in het buitenland als zelfstandige geregistreerd in België, en vice versa.

Het gros van de vragen betrof administratieve vragen (43). Dit is niet zozeer een reflectie van de noden van de volledige doelgroep, maar eerder een indicatie dat onze organisatie gekend is als expertisecentrum aangaande deze vragen en een gespecialiseerde dienst biedt die niet door andere diensten wordt geleverd. De onderverdeling wat betreft administratieve vragen bevindt zich in de volgende grafiek.

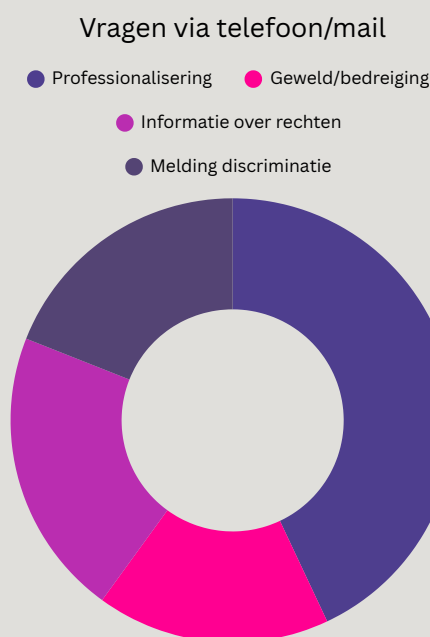

Vier sekswerkers werden voor hun vraag doorverwezen naar een andere gespecialiseerde dienst. Alle andere konden door onze organisatie geholpen worden. In zes gevallen werden sekswerkers naar ons

doorverwezen door andere organisaties. Wat de gewestelijke onderverdeling in sekswerkers betreft, zagen we dat het gros van de bezoekers (65%) in Brussel woonde of werkte, 20% in Vlaanderen en 7,5% in Wallonië.

b. Helpdesk via mail en telefoon

Voor sommige, misschien zelfs de meeste, sekswerkers is het een grote stap om naar onze lokalen te komen. Vandaar antwoordt onze organisatie ook per telefoon en per mail op vragen van sekswerkers. In de loop van 2024 antwoordde UTSOPI op **105 hulpvragen** van **98 sekswerkers** uit binnen- en buitenland.

Op elf maal na werden alle vragen behandeld door UTSOPI. In drie gevallen zocht UTSOPI samen met de socio-medische dienst Espace P naar een oplossing, in vier gevallen met de organisatie Violet. In één geval werd doorverwezen naar de organisatie Vluchtelingenwerk Vlaanderen en tweemaal naar het interfederaal centrum voor migratie Myria. In drie gevallen werd doorverwezen naar de gespecialiseerde centra voor steun aan slachtoffers mensenhandel Pag-Asa of Payoke.

De hulpvragen kunnen onderverdeeld worden in vier categorieën: professionalisering van de activiteit (43%), wat te doen na geweld of in het geval van bedreiging (17%), algemene informatie over rechten (21%) en meldingen van discriminatie

omwille van de activiteit van sekswerk (19%). Opnieuw moeten we benadrukken dat dit geen reflectie is van de noden van de volledige doelgroep, maar een indicatie dat onze organisatie gekend is als expertisecentrum aangaande deze vragen en een gespecialiseerde dienst biedt die niet door andere diensten wordt geleverd.

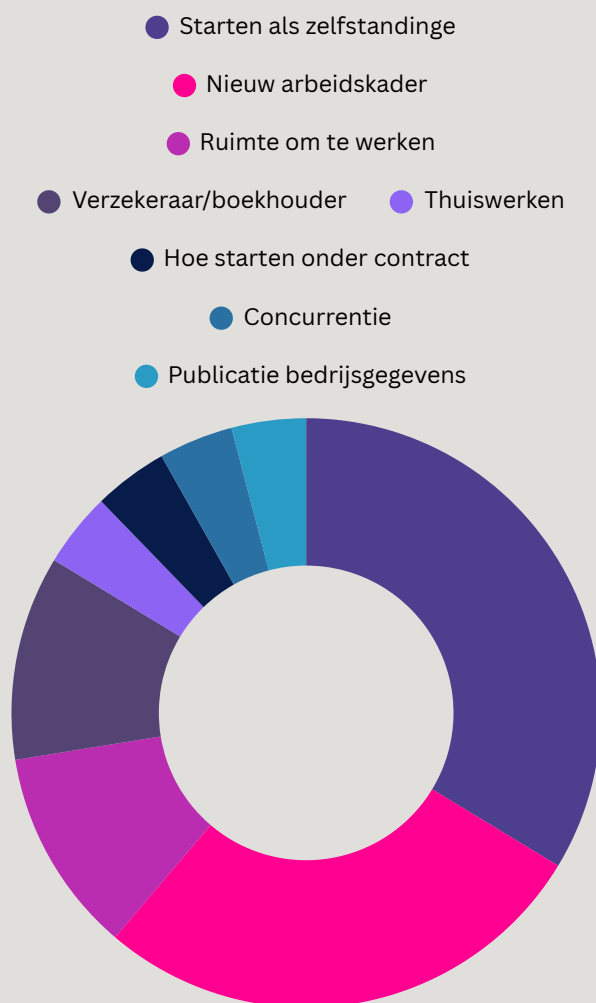
Wat de vragen omtrent professionalisering betreft, werden het vaakst vragen gesteld omtrent starten als zelfstandige of de regelgeving omtrent het zelfstandigenstatuut (33%), gevolgd door vragen over het nieuwe arbeidskader (27%), vragen omtrent het vinden van een ruimte (of de regelgeving daaromtrent) om aan sekswerk te doen (11%) en het vinden van een boekhouder en/of verzekeraar (11%).

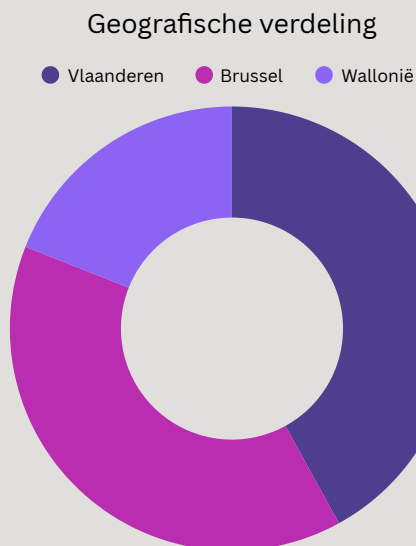
Wat het deel geweld/bedreigingen betreft, treffen we grosso modo dezelfde problemen aan die we de voorbije jaren hebben gekend, in min of meer gelijke proportie: dreigementen van outing naar familieleden en naasten (3 hulpvragen), het niet-respecteren van de vooraf aangegeven grenzen door klanten (ook 3 hulpvragen), het intrekken van betalingen of weigering te betalen door klanten (4), stalking (3), vermoedelijke gevallen van mensenhandel (3) en de niet-consensuele verspreiding van naaktbeelden (2).

Wat het deel informatie over rechten betreft, betrof het vragen naar informatie na een inval door de politie en/of arbeidsinspectie (3), vragen naar de juridische validiteit van contracten (4), boetes (2) of de rechtmatigheid van een ontslag (1). Liefst 12 vragen betroffen de negatieve gevolgen en juridische houdbaarheid van reglementen die op lokaal vlak werden uitgevaardigd. Eén vraag betrof een vraag naar informatie over het opstarten van een asielpcedure. Hier werd meteen doorverwezen.

Wat discriminatie betreft, werden we gecontacteerd door sekswerkers die geweigerd werden voor een lening, bankrekening of verzekering wegens hun activiteit als sekswerker of sekswerk als bedrijfsactiviteit (17). Er werd melding gemaakt van één weigering tot aansluiting door Payconiq, één ontslag als werknemer van een bedrijf op basis van de nevenactiviteit als sekswerker. Er werd melding gemaakt van één geval van discriminatie door een gesubsidieerde hulporganisatie voor werkzoekende jongeren in Brussel wegens de activiteit als sekswerker.

Vragen over professionalisering

Wat afkomst betreft, is het geen verrassing dat de meeste vragen ons gesteld worden door sekswerkers met de Belgische nationaliteit (64). In 2024 namen 16 sekswerkers afkomstig uit andere EU-landen contact met ons op, met name uit Zweden, Italië, Frankrijk, Polen, Hongarije, Nederland en Spanje. Er werden 18 personen geholpen uit landen buiten de EU: Israël, Brazilië, Peru, Argentinië, Congo-Kinshasa, Oekraïne..

Wat sekswerkers die wonen of werken in België betrof, zagen we de volgende onderverdeling over de gewesten: het gros van de personen die ons contacteerden waren afkomstig of werken in Vlaanderen (42%), Brussel is goed voor 39% en Wallonië voor 19%.

c. Outreach in de Noordwijk (Brussel)

Het gaat hier om straathoekwerk (of outreachwerk), waarbij het team op pad gaat en sekswerkers opzoekt in de raambuurt in Brussel. Het gaat over een doelgroep die moeilijk te overtuigen is om deel te nemen aan onze gemeenschapsactiviteiten, vaak uit vrees om hun anonimiteit te verliezen. In de Noordwijk van Brussel bestaat deze doelgroep voornamelijk uit sekswerkers uit Oost-Europa (waarvan de meerderheid Albanezen) en West-Afrika (voornamelijk Nigeria).

Bij deze gelegenheden deelt het team hygiëne- en gezondheidsmateriaal uit (zoals condooms, glijmiddel, maandverband, enz.), informeert het naar de toestand (gezondheid, veiligheid, administratief of anderszins) van de doelgroep en beantwoordt het hun vragen en behoeften. Daarnaast houdt het team ook mogelijke gevallen van mensenhandel in de gaten.

In 2024 vonden **22 outreachrondes** plaats, voornamelijk in de tweede helft van het jaar. Gemiddeld werden er **25 mensen** via outreach ontmoet. **9 personen** werden individueel verder opgevolgd nadat ze via de outreach in contact kwamen met onze organisatie. De persoonlijke of WhatsApp-opvolgingen hadden betrekking op gezondheidsproblemen (4), nood aan psychologische ondersteuning (1) of administratieve hulp (4).

In de loop van 2024 hebben we een **ernstige verslechtering van de veiligheidssituatie** in de Noordwijk vastgesteld. De meldingen van straatgevechten en openlijk gebruik van crack zijn maand na maand toegenomen. Ook de directe confrontaties tussen sekswerkers en druggebruikers namen toe. Elke maand telden we meer gebroken vitrines als gevolg van conflicten tussen gebruikers en sekswerkers.

Voor de sekswerkers in de Weidestraat en de Linnéstraat betekent dit niet alleen een verslechtering van de veiligheid, maar ook een aanzienlijke daling van het aantal klanten. Dit leidt uiteraard tot een toename van de preciaire levensomstandigheden. Als organisatie voelen we ons vaak machteloos. Door het gebrek aan veiligheid voor ons personeel zijn sommige outreachrondes opgeschort, zoals ook het geval is bij onze partnerorganisatie Espace P.

d. Verdeling van cadeaubonnen

In 2024 heeft UTSOPI **€18.025** verdeeld onder **103 sekswerkers** in de vorm van geschenkbonnen. Het budget voor de bonnen en de operationele kosten voor deze voedselhulp werd toegekend door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel via een subsidieaanvraag ingediend door UTSOPI, Alias en Espace P.

Er werd ervoor gekozen om de meest kwetsbare sekswerkers te ondersteunen. Het ging om sekswerkers die 's nachts werken in de carrés van de Brusselse Noordwijk en straatsekswerkers in de Yserwijk. Er werd eveneens overeengekomen tussen onze drie organisaties om te werken met een beperkte lijst, in verhouding tot het beschikbare aantal geschenkbonnen. Drie outreachrondes in de Yserwijk van Brussel, in duo met Espace P in het voorjaar van 2024, maakten het mogelijk om contact te leggen met 112 sekswerkers om hen te informeren over de verdeling van de bonnen. Dit resulteerde in de verdeling van 103 verzegelde enveloppen in de kantoren van UTSOPI. Er werd gekozen om elke sekswerker een steunbedrag van **175 euro** te geven. Tijdens de ontmoetingen in de UTSOPI-kantoren kregen de sekswerkers uitleg over hoe en waar ze de bonnen konden gebruiken en over de werking van onze organisatie.

4.2. Sensibilisering van sekswerkers

a. Campagne: Red Flags van Uitbuiting

Sinds 2024 wordt sekswerk volledig erkend als arbeid door de Belgische wetgeving. Dit is een belangrijke vooruitgang, maar betekent niet dat onze sector nu gevrijwaard is van misbruik. Om dwang, uitbuiting en mensenhandel te bestrijden, hebben sekswerkers immers nood aan gegarandeerde arbeidsrechten. Binnen onze vereniging werd een grootschalige audiovisuele sensibiliseringscampagne ontwikkeld, met als doel sekswerkers, hun omgeving, én sociale en zorgprofessionals te informeren over signalen van uitbuiting en illegale praktijken in de sector. Na bijna twee jaar voorbereiding (onderzoek, schrijven, opnames en montage) werden op 24 juni 2024 vier korte sensibiliseringsvideo's over uitbuiting gelanceerd. De Belgische media **Belga**, **DHNet** en **BX1** brachten verslag uit over de campagne na de lancering. De eerste publicatie over de campagne op onze sociale media, op 03 juli 2024, werd meer dan 10.000 keer bekeken.

Elke video belicht een andere vorm van uitbuiting in een specifieke context en gericht op een specifieke doelgroep. Elke video eindigt met een lijst van waarschuwingssignalen van uitbuiting (de red flags) en de contactgegevens van ondersteunende organisaties: **UTSOPI**, **Violet**, **Espace P**, **Alias**, **Boysproject**, **Payoke**, **PAG-ASA** en **Sürya**. Op vraag van de drie centra voor slachtoffers van mensenhandel – Payoke, PAG-ASA en Sürya – werd ook verwezen naar het centrale meldpunt en de website **stophumantrafficking.be**.

Het idee voor deze campagne kwam van een lid van UTSOPI, een sekswerker die zelf slachtoffer is geweest van uitbuiting. Volgens haar: *"als je je rechten niet kent, heb je er geen"*. Na een reeks gesprekken met experts die actief zijn in de strijd tegen uitbuiting en mensenhandel, en geïnspireerd door haar eigen ervaringen, schreef ze de scenario's en stelde ze een filmploeg samen. Op deze manier blijft UTSOPI trouw aan haar motto: **"niets over ons zonder ons"**.

Afbeelding 5. Fragment uit de sensibiliseringsvideo over de uitbuiting van Nigeriaanse sekswerkers.

In 2024 werd tijd uitgetrokken voor de uiteindelijke montage van de video's, verspreid over één montagedag in april en twee in mei. In juni werd een webpagina gewijd aan de campagne ontworpen. In het najaar van 2024 werd promotiemateriaal ontworpen en voor het eerst voorgesteld tijdens het evenement ter gelegenheid van de Internationale Dag tegen Geweld op Sekswerkers, op 17 december (zie hieronder).

Op de website van UTSOPI werden de video's **596 keer bekeken**. Op de website vimeo.com, waar de video's gehost worden, werden ze nog eens **42 keer bekeken**. De video over de uitbuiting van sekswerkers uit Oost-Europa in het Engels werd het vaakst bekeken (100), gevolgd door de Nederlandstalige versie over sekswerkers uit Oost-Europa (68). De video over de uitbuiting van Nigeriaanse sekswerkers vervolledigt de top drie met 62 weergaven.

b. Het Vlaggensysteem voor sekswerkers

Het **Vlaggensysteem** is een in Vlaanderen ontwikkelde methodiek om seksueel gedrag in te schatten en gepast te reageren. Aan de hand van **6 criteria** kan je seksueel gedrag indelen in 4 categorieën, van oké naar helemaal niet oké. Ze zijn aangeduid met verschillende kleuren vlaggen. Bij elke vlag krijg je een aangepaste reactie voorgesteld. Het Vlaggensysteem bekijkt seksuele situaties vanuit twee basisprincipes: de seksuele ontwikkeling en seksuele integriteit. Het systeem werd ontwikkeld door **Sensoa**, het Vlaams expertisecentrum voor seksuele gezondheid.

Het Vlaggensysteem is een instrument om aan de ene kant sekswerkers beter te informeren en inzicht te geven in seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het is een instrument voor zelfzorg. Het is daarnaast een instrument om hulpverleners beter in te lichten en hen een kader te bieden om beter met de ervaringen van seksueel grensoverschrijdend gedrag om te gaan bij hun doelpubliek. In de loop van 2024 ontwikkelde UTSOPI een Vlaggensysteem dat specifiek van toepassing is op de situatie van sekswerkers. Aan het schrijven van de gids gingen meerdere ontmoetingen met de organisatie Sensoa vooraf.

Samen met de socio-medische organisatie Violet en in overleg met verschillende van onze leden werd een lijst met praktijkvoorbeelden opgesteld. Ook de Antwerpse socio-medische organisatie Boysproject, voor mannen en trans personen in sekswerk, werd vanaf het begin betrokken bij deze gids. De finale versie van deze gids werd ter goedkeuring voorgelegd aan de drie organisaties in april 2024. De publicatie is voorzien voor de **tweede helft van 2025**.

c. Gids voor zelfstandigen

De decriminaliseringswet uit 2022 garandeert een gelijke rechtsbehandeling voor zelfstandige sekswerker en andere zelfstandigen. Het was voor onze organisatie van het allergrootste belang een gids te publiceren voor sekswerkers die hen helpt zich te organiseren als zelfstandige, met nadruk op het belang van ziekteverzekering en sociale zekerheid, om de volgende redenen:

- Sekswerkers hebben vaak geen toegang tot duidelijke en betrouwbare informatie over hun rechten en plichten als zelfstandige. Een gids helpt die kloof te dichten en maakt hen bewust van hun mogelijkheden binnen het systeem;
- Zonder inschrijving als zelfstandige missen sekswerkers toegang tot essentiële sociale rechten zoals Ziekteverzekering, arbeidsongeschiktheidsuitkering (inkomenszekerheid bij ziekte of letsel), opbouw van een wettelijk pensioen, moederschapsrust en kinderbijslag;
- Een gids helpt sekswerkers begrijpen hoe ze deze rechten kunnen verkrijgen door zich correct te registreren en bijdragen te betalen;
- Door zelfstandig en gereguleerd te werken, vergroten sekswerkers hun autonomie. Ze kunnen zelf beslissingen nemen over hun werk, klanten en omstandigheden, wat hun veiligheid en welzijn kan verbeteren;
- Registratie als zelfstandige biedt een wettelijke bescherming tegen uitbuiting en mensenhandel;
- Sekswerkers lopen vaak tegen stigma aan binnen officiële instellingen (zoals ziekenfondsen of sociale zekerheid). Een goed ontworpen gids kan hen helpen om beter voorbereid en met kennis van zaken deze drempels te overwinnen;
- De gids biedt praktische hulp, zoals: hoe je je inschrijft als zelfstandige, welke belastingen je moet betalen, hoe je sociale bijdragen berekent, welke documenten nodig zijn, waar je hulp kunt krijgen (bijv. via vakbonden of steunorganisaties). Een gids bevordert de emancipatie en bescherming van sekswerkers. Ze biedt praktische kennis die helpt om op een zelfstandige, legale en veilige manier hun beroep uit te oefenen met toegang tot dezelfde sociale rechten als andere zelfstandigen.

Na vijf maanden voorbereidend onderzoek- en onderzoekswerk, werd de eerste versie van de gids **midden mei 2024** op onze website gepubliceerd. Een tweede, meer volledige en grafisch afgewerkte versie verschijnt op onze website in **juni 2025**.

4.3. Sensibilisering van de buitenwereld

a. De gids voor de klant

In het kader van de financiering door de Vlaamse Overheid, ontwikkelt Violet in samenwerking met UTSOPI een sensibiliseringsgids voor klanten, voor een aangename en respectvolle omgang met sekswerkers. Het team van UTSOPI vergaderde in de loop van 2024 driemaal met Violet om de verschillende stappen te bespreken in het afwerken van de gids voor de klant. Sekswerkers, uitbaters en klanten werden bevraagd door beide organisaties.

b. “In her Heels” met Artsen Zonder Grenzen: 16/09 en 20/11

Op **16 september** werd UTSOPI door **Artsen Zonder Grenzen** uitgenodigd voor een sensibiliseringsworkshop genaamd “**In her Heels**”, geleid door Lucy O’Connell. UTSOPI was aanwezig om de gemeenschap van sekswerkers te vertegenwoordigen en hielp de deelnemers van de activiteit te begrijpen welke beslissingen zij namen en waarom die nadelige gevolgen konden hebben voor een sekswerker. De deelnemers waren internationale regionale referentiepersonen voor gezondheidsbevordering en andere gelijkaardige functies.

Deze workshops zijn bedoeld om medewerkers van AZG uit te rusten zodat zij zelf sensibilisering en opleidingen kunnen geven over kwesties die sekswerkers en andere sleutelpopulaties aangaan. De activiteit “In her Heels”, die interactieve oefeningen omvat, helpt deelnemers stigmatisering, discriminatie, geweld en toegang tot gezondheidszorg en sociale diensten beter te begrijpen. Deze activiteit werd gezamenlijk ontworpen door sekswerkers van SWEAT en profiteert sterk van de aanwezigheid van vertegenwoordigers uit de gemeenschap tijdens de reflectie en debriefing.

We werden opnieuw uitgenodigd voor een tweede editie van “In her Heels” op **20 november** door Artsen Zonder Grenzen, wat de samenwerking verder verstevigde.

Afbeelding 6-7. Visueel voor de workshop “In her Heels” (links). Foto van ons UTSOPI-teamlid Daphné Davin met de organisatoren (rechts).

Tijdens de eerste sessie bestond het uitgenodigde expertenpanel uit een lid van ons team, een lid van de raad van bestuur van ESWA (de Europese organisatie van sekswerkers), een mannelijke sekswerker en iemand van het team van Artsen Zonder Grenzen België. Het publiek bestond uit **8 personen**.

Tijdens de tweede sessie bestond het expertenpanel uit een lid van het UTSOPI-team, een ander UTSOPI-lid, een lid van de raad van bestuur van ESWA en een sekswerker. Het publiek bestond toen uit **10 personen**.

c. Vormingen over sekswerk en mensenhandel

Net als in 2021, 2022 en 2023 organiseerde UTSOPI in 2024 sensibiliseringsmodules over de realiteiten van sekswerk in de Noordwijk en mensenhandel. Deze opleidingen werden aangeboden aan de **lokale politie van BruNo** en de **gemeenschapswachten van Schaarbeek**, om de contacten te verduurzamen.

Daarnaast werden deze modules in 2024 ook aangeboden aan drie verenigingen uit de wijk: **Gaffi, Maison Biloba Huis** en **De Schakel**. Deze modules vonden plaats in onze lokalen voor de wijkwachten en de wijkverenigingen, of in het Commissariaat 5 voor de lokale politie. De sensibiliseringssessies werden gegeven op de volgende data: 15 november, 22 november, 29 november, 06 december, 13 december en 20 december. Deze opleidingen werden ontwikkeld en gegeven in **samenwerking met Espace P en PAG-ASA**.

d. Operatie Alert: samenwerking met UZ Gent en ICRH

Operatie Alert is een ondersteuningsprogramma voor alle zorgverleners en ondersteunend personeel in alle Belgische ziekenhuizen. Het leert zorgverleners alert zijn voor signalen van seksueel geweld, intrafamiliaal geweld en vrouwelijke genitale en reikt hen tools aan om met patiënten over geweld te spreken, de juiste zorg te bieden, en hen door te verwijzen naar meer gespecialiseerde zorg als dat wenselijk of nodig is.

In opdracht van de FOD Volksgezondheid werd een serie e-learningmodules ontwikkeld door het team van het International Centre for Reproductive Health (ICRH), Universiteit Gent en het Universitair Ziekenhuis Gent. Samen met dit team heeft UTSOPI van februari 2024 tot maart 2025 gewerkt aan de ontwikkeling van een module rond geweld en sekswerk, en hoe als zorgverlener op een niet-stigmatiserende manier om te gaan met sekswerkers die slachtoffer werden van geweld.

De samenwerking ging van start op **05 februari** met een vergadering die plaatsvond in het UZ Gent. Het UTSOPI-team ging aan de slag om een script te schrijven.

De volgende ontmoetingen tussen het team van ICRH en UTSOPI vonden plaats op **03 juli**, **07 augustus**, **09 oktober** en **23 oktober**. Op **20 november** werden tijdens een laatste bijeenkomst de laatste wijzigingen aangebracht aan het script en de teksten. Op **09 december** volgden dan filmopnames in het UZ Gent. Eén nederlandstalig en één franstalig lid van UTSOPI leggen aan de gebruiker van de e-module uit hoe het wetgevende kader in België precies in elkaar zit.

e. Contacten met nieuwe organisaties

Soralia is de feministische beweging van het Solidaris-netwerk. Soralia is door de Federatie Wallonië-Brussel erkend als beweging voor permanente educatie. In dit kader voert de beweging acties, projecten en campagnes rond verschillende thema's zoals secularisme, gelijkheid, gezondheid en burgerschap. Op **18 januari** ontving ons team twee vertegenwoordigers van de organisaties voor een namiddaggesprek over de beweegredenen achter de decriminalisering en gedetailleerde informatie over de arbeidswet voor sekswerkers.

Het medisch centrum **Project Lama** biedt aan alle druggebruikers die aan haar deur klopt een diepgaand beeld van hun situatie: sociaal, psychologisch, medisch. Het definieert een modaliteit van aanpak, aangepast aan iedere individuele situatie. Op **07 februari 2024** vond een eerste ontmoeting plaats tussen onze organisatie en Project Lama. Deze eerste ontmoeting werd gevolgd door een ontmoeting tussen onze beide teams op **25 juni 2024**. In mei 2025 verhuist Project Lama naar ons gebouw in de Aarschotstraat 208.

VVVUUR (Vrouw en Vrij) zet zich in voor gelijke kansen en empowerment. De organisatie engageert zich voor een veilige, inclusieve en rechtvaardige werkomgeving en een breed en divers publiek. Ze neemt concrete stappen om inclusie binnen en buiten onze organisatie te bevorderen, in lijn met onze visie op gendergelijkheid, diversiteit en intersectionaliteit. De organisatie is met meer dan 10.000 leden aanwezig in honderden Vlaamse gemeentes. Op **09 maart** werd UTSOPI uitgenodigd om de organisatie en de decriminalisering van sekswerk voor te stellen op de Algemene Vergadering van de organisatie. UTSOPI ging daarna het debat aan met de vrouwen van de vergadering, samen met onze socio-medische partner Violet.

Fedasil zorgt voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming en garandeert kwaliteit en conformiteit binnen de verschillende opvangstructuren. Op **25 april** vond een ontmoeting plaats tussen Fedasil en UTSOPI.

De Nederlandse stichting **Fair&Square** zet zich in om de positie van de sekswerkers te verbeteren, sekswerk uit de taboesfeer te halen en om het stigma op sekswerk tegen te gaan. Op **22 oktober** kreeg UTSOPI het bezoek van twee vertegenwoordigers van de organisatie.

f. Hangar d'Amour (Oostende)

In 2025 opent een nieuwe raambuurt in België, namelijk in de havenstad Oostende. UTSOPI bezocht de werf van deze nieuwe buurt op **06 december 2024**. De projectontwikkelaar beloofde dat rekening zou gehouden worden met de mening en de noden van sekswerkers bij de afwerking van het project. In 2025 werden sekswerkers uit de Villa Tinto in Antwerpen bevestigd en in april 2025 werden de noden en mening van de sekswerkers overgemaakt aan de projectontwikkelaar.

4.4. Evenementen

a. Pink Screens (Gent): 25 januari

Tijdens het LGBTQ-filmfestival PinX in Gent, werd de film "Pornomelancolía" van Manuel Abramovich vertoond in Sphinx Cinema. In die film speelt Abramovich een pornoacteur in een film geïnspireerd op de Mexicaanse revolutie. Realiteit en fictie raken met elkaar verweven, terwijl hij steeds meer vervreemd raakt van de wereld om hem heen. Impliciete porno en expliciete melancholie maken ons deelgenoot van Lalo's isolement als queer man en sekswerker.

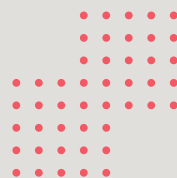
Na afloop van de film volgde een Q&A in de filmzaal met een teamlid van UTSOPI, om te spreken over de realiteit van sekswerk en het werk van onze organisatie.

b. Là où les Putains n'existent pas (Charleroi): 15 maart

Op uitnodiging van Médecins du Monde, namen organisaties Le Ciré, UTSOPI en Espace P deel aan een filmdebat naar aanleiding van de vertoning van de film "Là où les putains n'existent pas" over het lot van een sekswerker in Zweden. De film werd vertoond in de Quai 10 bioscoop in Charleroi.

c. Liefde- en Erotiekbeurs (Brussel): 12 april

Op 12 april werd UTSOPI uitgenodigd om een stand te bemannen op de Erotiekbeurs van Brussel (Erotix), met als doel de bezoekers te informeren over de missie van UTSOPI, maar ook over de aanwezige sekswerkers op het evenement. We waren aanwezig samen met Espace P en de Plateforme Prévention Sida.

d. Brussels Porn Film Festival (BxIPFF), samenwerking SNAP! & UTSOPI (Brussel): van 02 tot 05 Mei

Het BxIPFF is het eerste internationale festival voor alternatieve pornografische films in België. Het richt zich op seksualiteiten en hun hedendaagse representaties vanuit een activistische, queer, sekswerker- en feministische invalshoek. Het festival creëert een ruimte voor dialoog en reflectie om stereotypen rond seksuele culturen (zoals gender, seksuele oriëntatie, leeftijd, validisme, ras, lichaamstype) in vraag te stellen. Omdat pornografische actrices, acteurs en performers een belangrijk onderdeel vormen van de sekswerkersgemeenschap, is het essentieel dat UTSOPI betrokken is bij evenementen die hun uitdagingen en strijdpunten zichtbaar maken.

De samenwerking tussen UTSOPI en het Brussels Porn Film Festival focuste zich op het opstellen van een programma rond "Porn Work", oftewel de beroepen binnen de pornosector. Zo konden bezoekers meer leren over de veranderingen binnen de sector en de complexiteiten die dat met zich meebrengt. Twee hoofdthema's werden hierbij uitgewerkt in het Beursschouwburg en Cinema Aventure:

➤ Online sekswerkers

In een steeds verder gedigitaliseerde wereld werd in dit onderdeel via een rondetafelgesprek met onderzoekers, UTSOPI-leden en ervaringsdeskundige sekswerkers stilgestaan bij de realiteiten, uitdagingen en kansen voor sekswerkers op online platformen, sociale media en in virtuele werelden. Hoewel deze evolutie bepaalde voordelen biedt – zoals het rechtstreeks verkopen van content zonder tussenpersonen – kwamen ook de moeilijkheden aan bod: platformen houden een groot deel van de inkomsten zelf, erkennen geen volwasseneninhoud, er zijn administratieve obstakels, censuur en een gebrek aan zichtbaarheid op sociale media die vaak vijandig staan tegenover sekswerk en pornografie.

De sprekers wezen ook op het gebrek aan erkenning van de professionele en technische vaardigheden binnen deze sector en benadrukten dat het een zeer tijdsintensief beroep is dat constante beschikbaarheid vereist.

➤ Pornografisch archief: historische en gemarginaliseerde perspectieven

De archivering van seksuele culturen is van cruciaal belang voor gemarginaliseerde groepen zoals sekswerkers en LGBTQIA+-gemeenschappen. Welke verhalen vertellen oude en nieuwe vormen van pornografie over niet-normatieve seksuele identiteiten?

Via klassieke filmvertoningen, een rondetafelgesprek over archivering en een ontmoeting met voormalig actrice Marilyn Jess, werd teruggeblikt op de esthetische en politieke geschiedenis van porno en werd er gereflecteerd over wat het betekent om ouder te worden binnen deze activiteiten.

Wat betreft de opkomst: tijdens deze derde editie slaagde het festival erin een ruim publiek te bereiken. In totaal werden er over de vier dagen **2240 bezoekers** geteld en namen meer dan **1000 mensen** deel aan de activiteiten in samenwerking met SNAP! en UTSOPI in de Beursschouwburg (rondetafels, open mic, performances, infostands en een expo). Ondanks het vermeende nichekarakter, blijft de groeiende opkomst aantonen dat er een grote publieke interesse is.

Afbeelding 8. Rondetafelgesprek over sekswerk online.

e. Statische Pride van TransPédéGouines (Luik): 11 mei

Voor het vierde jaar op rij organiseerde TransPédéGouines een eigenzinnige pride: queer, militant en anti-institutioneel, op de Esplanade Saint-Léonard. Het programma bestond uit een activistendorp, DJ-sets en uiteraard toespraken, waaraan UTSOPI deelnam.

Dit evenement was belangrijk voor ons, gezien de kruispunten tussen sekswerk en LGBTQIA+-gemeenschappen. Net aangekomen in Luik, was het voor UTSOPI belangrijk om zichtbaar aanwezig te zijn, om aan sekswerkers in Luik te tonen dat ze niet alleen zijn en dat wij ook voor hun rechten opkomen. We leerden er meerdere sekswerkers kennen die UTSOPI nog niet kenden en inmiddels lid geworden zijn van de vereniging.

f. Inhuldiging bij het Willy Peers Centrum (Namen): 16 mei

Op 16 mei werden we uitgenodigd op de inhuldiging van de nieuwe psycho-medisch-sociale consultatie van het Willy Peers Centrum rond transidentiteit. Dit bezoek gaf ons de gelegenheid om UTSOPI voor te stellen, andere spelers uit het maatschappelijk middenveld in Namen te ontmoeten, en ook enkele politieke afgevaardigden te leren kennen.

g. Filmvertoning Sex? Work! in Les Grignoux (Luik): 30 mei

Op 30 mei organiseerden we een eenmalige vertoning in de bioscoop Les Grignoux in Luik, gevolgd door een nabespreking met de organiserende verenigingen: het SNAP! festival, het BXL PFF (Porn Film Festival) en UTSOPI, in samenwerking met Espace P. Op het programma stonden zes korte films die verschillende aspecten van sekswerk belichten, op het snijvlak tussen documentaire, experimentele fictie en expliciet seksuele kunstfilm.

De vertoning was een groot succes en trok ongeveer **150 mensen** naar de bioscoop, onder wie een aantal sekswerkers.

Afbeelding 9. Visueel bericht op sociale netwerken voor de "Sex? Work!".

h. Homografía Festival (Brussel): 28 juni

Op 28 juni had UTSOPI een informatiestand op het Homografía festival, een internationaal festival van queer video's en performances over seksualiteit voorbij de norm.

Afbeelding 10. De poster van het Homografía festival.

i. Van Brussel naar Montreal met CATS Canada (Brussel): 10 september

Op 10 september organiseerden we op initiatief van CATS (Comité Autonome du Travail du Sexe) in Montreal een bijeenkomst onder de titel “Van Brussel naar Montreal, strijd en organisatie in sekswerk”. Het was een gelegenheid om te discussiëren over sekswerk en de manieren waarop arbeiders in deze sector georganiseerd zijn, in aanwezigheid van UTSOPI. Een lid van CATS presenteerde het werk van de commissie in Montreal en haar laatste studie over de organisatie van massagesalons. UTSOPI nam deel aan de discussie door te vertellen over de huidige strijd in België. De presentatie werd gegeven door twee leden van het UTSOPI-team en de gast uit Montreal.

Het publiek bestond uit een lid van de organisatie, **drie niet-leden van sekswerkers** en **een tiental geïnteresseerden**.

j. Au-delà des beaux discours (Brussel): 03 oktober

Op uitnodiging van het Forum Bruxellois contre les Inégalités, nam UTSOPI plaats in een panel over de syndicalisering en politisering van ervaringsdeskundigheid. Dit panel werd georganiseerd in de context van de conferentiedag “Au-delà des beaux discours”, over de plaats en impact van ervaringskennis in de sociale-gezondheidssector.

k. Nuit Blanche tegen de Liste Noire (Luik): 11 oktober

UTSOPI nam dit jaar voor het eerst deel aan de “Nuit Blanche Contre Liste Noire”, in de stad Luik. Het doel van NBLN is om mensen bewust te maken van de gevaren van seksistische, homofobe en xenofobe uitspraken tijdens een feestelijke en culturele nacht. Onze strijd komt samen in haar intersectionaliteit. Daarom openen we onze deuren (in de lokalen van Espace P in Luik) voor gesprekken, bewustmaking en een geëngageerde en participatieve activiteit. Dit evenement werd gefaciliteerd door de vereniging La Cible.

Afbeelding 11. De visual van het evenement zoals gebruikt om onze deelname aan te kondigen op onze website.

I. SNAP! (Sex Workers' Narratives, Arts and Politics) Festival (Brussel): van 17 tot 20 oktober

SNAP! is een festival dat volledig gewijd is aan representaties, discoursen en verhalen over sekswerk. Sinds 2022 is UTSOPI actief betrokken bij dit evenement dat het grote publiek sensibiliseert en de gemeenschap van sekswerkers in België en elders samenbrengt. Voor het evenement van dit jaar hebben een aantal instellingen hun steun toegezegd aan SNAP!.

Het SNAP! festival is volledig gebaseerd op ons motto: “Nothing about us, without us” (“Niets over ons, zonder ons”). Het festival toont alleen content gecreëerd door sekswerkers zelf, of tot stand gebracht in actieve samenwerking met hen.

Afbeelding 12. De flyer die de nieuwe editie van het SNAP! festival aankondigt.

Tijdens deze editie van 2024 werden meer dan **80 sekswerkers** van verschillende leeftijden en achtergronden geprogrammeerd voor performances, films en openbare lezingen, gaven ze conferenties en workshops, en presenteerden ze artistieke en gemeenschapsprojecten. Enkele van de centrale thema's waren:

➤ Focus “Coming-out in sekswerk”

De intense stigmatisering van sekswerk zorgt ervoor dat de meeste mensen die het uitoefenen hun activiteit verbergen voor hun omgeving en in het dagelijks leven. Soms kiezen sekswerkers er juist voor om hun werk bekend te maken en het publiekelijk te erkennen in een coming-out die het geheim beëindigt. Welke keuze ook wordt gemaakt, beide houden risico's in – fysiek, professioneel en emotioneel. Zich verbergen of zich blootstellen zijn afhankelijk van de situatie, evenzeer offers als beschermingsstrategieën. Via **drie performances en een communityfilm**, ontwikkeld met de steun van UTSOPI en speciaal voor SNAP!, werden deze complexiteiten op een gevoelige manier belicht door betrokken sekswerkers.

Afbeelding 13. De openingsavond in Cinema Galeries.

➤ Whore Studies en gemeenschapskennis

Wat we Whore Studies noemen, zijn formele en informele kennis en onderzoek rond sekswerk, ontwikkeld door sekswerkers zelf of in actieve en ethische samenwerking met hen. Er vonden conferenties en panelgesprekken plaats over thema's zoals antifascisme binnen BDSM-sekswerkersgemeenschappen, sekswerk in virtuele bordelen, de geschiedenis van sekswerk in Berlijn en hoe gemeenschappen zelf archieven kunnen opbouwen, alsook over de nood aan zelfbeheerde ruimtes voor sekswerkers.

➤ Geschiedenis van sekswerk en de community-cultuur

Net als alle minderheden hebben sekswerkers de noodzaak om hun verhalen te construeren om zo een plaats in de wereld te veroveren en zichtbaar te worden. Er is ook een grote behoefte om verbondenheid te voelen met een gemeenschappelijke geschiedenis, zich te kunnen identificeren met figuren uit het verleden en zelf een actor van sociale verandering te worden. In dit kader verwelkomde SNAP! de **Sex Workers Who Changed History modeshow**, een initiatief opgezet door een Neder-

landstalig UTSOPI-lid. Deze performance-show bracht 20 sekswerkers van het Nederlandse collectief SAVE samen die over de catwalk liepen op een soundtrack die de geschiedenis vertelde van beroemde sekswerkers door de eeuwen heen en wereldwijd. De kostuums werden gemaakt door het Trans Sisters Group – een collectief van transgender en migrerende sekswerkers – uit tweedehands kleding. Het hele proces was dus communautair.

De Ballroom Showcase bracht dan weer trans* en gekleurde sekswerkers uit België samen, om de codes van de voguing subcultuur te delen, een stroming ontstaan in de jaren 60/70 binnen Afro- en Latijns-Amerikaanse gemeenschappen. Sekswerkers speelden hierin historisch gezien een actieve rol als grondleggers.

Afbeelding 14. Eindscène van de ballroom show "Sex workers who changed history" in Les Halles.

➤ Terugnemen van het narratief

De vraag rond de herovering van het narratief door sekswerkers zelf is de rode draad van SNAP! Dit kwam sterk naar voren, bijvoorbeeld in de presentatie van podcasts gecreëerd door de community, met reflectie op wat hedendaagse media mogelijk maken voor het verspreiden van gelegenheidsgebonden discours. De traditionele zaterdagavondperformance was bijzonder indrukwekkend, met 3 uur muziek, zang, dans, en theater door sekswerkers die thema's als empowerment, trauma, heling, liefdesrelaties, maar ook wetgeving, dekolonisatie en feminisme aansneden.

Afbeelding 15. Het team van het Bal des Putes.

➤ Workshops

Er werden **vier gratis workshops** georganiseerd waarin concrete vragen rond veiligheid, autonomie en relaties werden aangepakt met de betrokken personen zelf. Zo was er **een digitale zelfverdedigingsworkshop** en **ervaringensessie rond** risicovolle klanten, en **een fotoshoot** om je eigen advertentie te maken. Ongeveer **30 sekswerkers** namen deel aan deze vormingsmomenten. Aangezien ook mensen uit de omgeving van sekswerkers geraakt worden door stigmatisering en complexe kwesties, werden er ook een workshop voor **partners van sekswerkers** en een gespreksruimte voor **klanten** georganiseerd.

Afbeelding 16. Het publiek en de MC van de avond in Les Halles de Schaerbeek.

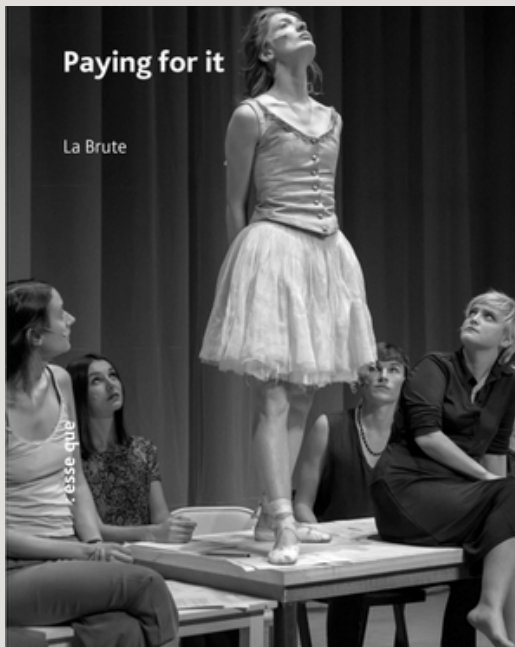
Naast de warme en enthousiaste reacties van het publiek, kan het publieke en gemeenschapsgerichte succes van SNAP! afgemeten worden aan het feit dat alle programmaonderdelen **uitverkocht** waren. De openingsvertoning in Cinema Galeries (capaciteit 214 plaatsen), met een selectie kortfilms in samenwerking met het Nederlandse queer.red-collectief, moest zelfs met een wachtlijst werken. De avondvoorstellingen en performances in Les Halles de Schaerbeek verkochten **888 tickets**, terwijl het overdag vrij toegankelijke programma dagelijks **tussen de 250 en 300 bezoekers** ontving. Er is geen exacte telling gedaan, maar we schatten de totale opkomst van het festival op ongeveer **1700 personen**.

m. Trans* Herdenkingsdag (Luik): 20 november

In het licht van de toenemende transfobie en de algemene passiviteit werden we gecontacteerd over T.D.O.R. (Trans* Day of Remembrance). Het evenement bestond uit een openluchtbijeenkomst op de Esplanade Saint Léonard, gevolgd door een maaltijd binnen (in het C.P.C.R.). Tot slot werd de dag afgesloten met een vertoning van de film "20.000 espèces d'abeilles".

De dag was volledig in lijn met de missies van UTSOPI, gezien de nauwe intersectie tussen sekswerk en LGBTQIA+ gemeenschappen. Bovendien waren veel van de transgenders die in 2024 werden vermoord ook sekswerkers. Daarom wilden we aanwezig zijn en spreken op de conferentie.

n. "Paying for It" (Gembloux): 28 november

Afbeelding 17. Promotiebeeld voor het toneelstuk "Paying for It".

Op 28 november waren we aanwezig bij de opvoering van het toneelstuk **"Paying for It"** van het Luikse collectief **La Brute** in ATRIUM57 in Gembloux, georganiseerd door Espace P. Ons lid was aanwezig voor het tweede deel, dat een vraag- en antwoordsessie op het podium met het publiek omvatte, over het thema sekswerk.

Collectif La Brute buigt zich over een onderwerp waar een taboe op rust: prostitutie. Of eigenlijk prostitutie. Deze documentaire voorstelling is het resultaat van indrukwekkend veldwerk en is een vitaal statement. Op het podium belichamen de tien performers de vrouwen en mannen die de maatschappij zelden wil horen. Ze getuigen van de precare situatie waarin sommigen van hen zich bevin-

den en van de discriminatie en het stigma waaronder ze als hoeren gebukt gaan. Ze kennen de schaamte en de geheimen van veel mannen. Die luisteren, verwelkomen en zorgen voor hun lichaam.

o. QueerMarket (Luik): 07 december

TransPédéGouines organiseerde op 07 december de QueerMarket in Luik. Op dit evenement, dat kunstenaars, ambachtslui, ontwerpers, enz. uit de queer gemeenschap samenbracht, bemanden twee van onze leden een stand waar ze met sekswerkers over UTSOPI spraken. Deze mensen namen vervolgens deel aan onze evenementen in Luik.

p. ESWA-conferentie (Brussel): van 10 tot 11 december

Op 10 en 11 december werd UTSOPI uitgenodigd op de conferentie georganiseerd door ESWA, getiteld **“Exposed from all sides: The Role of Policing in Sex Workers’ Access to Justice”**. ESWA is de Europese organisatie die opkomt voor de rechten van sekswerkers.

UTSOPI was aanwezig om de wet op arbeid in loondienst voor te stellen aan andere Europese verenigingen van sekswerkers. Bovendien was onze aanwezigheid als lidorganisatie van ESWA meer dan noodzakelijk om de stem van Belgische sekswerkers te laten horen en onze expertise en kennis te delen over de decriminalisering van sekswork en de wetten die daaruit voortvloeien.

De eerste dag bestond uit presentaties van verschillende rapporten en analyses, alsook discussies en rondetafelgesprekken. De tweede dag stond in het teken van de lancering van de resultaten van ESWA's onderzoek naar politiegeweld tegen sekswerkers in Europa in het Europees Parlement, in aanwezigheid van Estelle Ceulemans (S&D).

Afbeelding 18. Uitnodiging ESWA-evenement.

q. Internationale dag tegen geweld tegen sekswerkers (Brussel): 17 december

Op 17 december organiseerden Alias, UTSOPI en Espace P een symposium over de post-decriminaliseringscontext van sekswork in België. De drie organisaties maakten van de gelegenheid gebruik om hun werk, bevindingen en actuele kwesties te presenteren. Het evenement was getiteld **“Sur les violences faites au travailleur·euses du sexe : Regards croisés”**.

De dag was georganiseerd rond een plenaire presentatie, waarbij de drie verenigingen presentaties gaven over specifieke kwesties. Alias presenteerde een monitoringonderzoek over het geweld waarmee MSM en transgenders die betrokken zijn bij sekswork in Brussel worden geconfronteerd tussen 2021 en 2024. Espace P richtte zich op de specifieke problemen van sekswerkers in landelijke gebieden, in het bijzonder met betrekking tot stigmatisering en toegang tot zorg voor sekswerkers in Wallonië.

UTSOPI koos ervoor om problemen aan te pakken op het **kruispunt van complexe wetgeving, arbeidsomstandigheden en de strijd tegen geweld en stigmatisering**. In deze presentatie werden de fricties gepresenteerd die ontstaan tussen de theoretische rechten van MSM en andere sociale of wetgevende dynamieken die deze rechten in de praktijk belemmeren of doeltreffend maken, eerst de problemen op de werkvloer, vervolgens de gemeentelijke regelgeving, gevolgd door de kwestie van slachtofferbescherming bij MSM en veilige aangifte voor MSM zonder verblijfsrechten.

Afbeelding 19. Flyer voor het evenement op 17 december.

De middag ging verder met workshops om dynamische discussiegroepen te vormen. UTSOPI leidde deze speciale tijden over de strijd tegen mensenhandel in de TDS, gebaseerd op de video bewustwordingscampagne ontwikkeld door het UTSOPI team. Het recente tewerkstellingskader, dat nieuwe wetgevende kaders biedt voor sekswerkers en arbeid in loondienst mogelijk maakt, was ook het onderwerp van een zeer gedetailleerde presentatie, waardoor het mogelijk was om de positieve mogelijkheden die deze mogelijkheid biedt te benadrukken, evenals de complexiteiten die zich in de praktijk kunnen voordoen.

Afbeelding 20. Flyer voor de vertoning van de documentaire "Revolución Puta".

Voor UTSOPI was het belangrijk dat deze speciale dag een moment bevatte dat de TDS-gemeenschap samenbracht. Maria Galindo's documentaire **Revolución Puta** (51 minuten, Bolivia, 2024), een film die zowel strijdbaar als feestelijk is, is het resultaat van 20 jaar strijd door sekswerkers van het Boliviaanse collectief OMESPRO (ORGANIZACIÓN DE MUJERES EN SITUACIÓN DE PROSTITUCIÓN) over sekswerk in eigen beheer, zonder bazen of pooiers.

Het evenement bracht een gemengd publiek samen van zorg- en hulpverleners, sekswerkers en onderzoekers uit verschillende disciplines met interesse in ontwikkelingen op het gebied van wetgeving en veldwerk met betrekking tot sekswerk. In totaal namen **94 mensen** deel aan de middagconferentie en workshops, terwijl **87 mensen** de vertoning van de film *Revolucion Puta* bijwoonden. Aangezien het aantal mensen in de twee groepen tussen de twee programmamodules wisselde, woonden ongeveer **200 mensen** het evenement op 17 december bij.

4.5. Pers

Dankzij de inzet van twee stagiairs van de Vrije Universiteit Brussel hebben we dit jaar voor het eerst een uitgebreide persanalyse kunnen uitvoeren. De geschiedenis van onze organisatie toont overtuigend aan dat persaandacht van het allergrootste belang is. Enkel zo slagen we erin het brede publiek op grote schaal te sensibiliseren. Het was de pers die tijdens de coronapandemie het **maatschappelijk draagvlak** creëerde voor gelijke rechten voor sekswerkers. Zonder dat draagvlak zouden we het doel van de decriminalisering nooit hebben bereikt.

In de analyse van het jaar 2024 bekijken we hoe vaak sekswerk aan bod is gekomen in de Vlaamse en Franstalige Belgische pers. Hoe vaak kwam sekswerk op een negatieve, een neutrale of een positieve manier in het nieuws? Ook bekijken we hoe vaak onze organisatie in de pers aan bod kwam, en op welke manier sekswerk benaderd werd in artikels waar UTSOPI een stem kreeg.

In 2024 werd bereikte onze organisatie bovendien een nieuwe mijlpaal. Op **03 mei 2024** werd de arbeidswet voor sekswerkers in het parlement gestemd. Die arbeidswet voorziet extra sociale rechten en extra arbeidsbescherming voor sekswerkers. Op **01 december 2024** ging de arbeidswet in voege. Beide gebeurtenissen zorgden voor een toevloed aan persaandacht, niet alleen in eigen land maar ook internationaal. Zo brachten NRC, De Volkskrant, NPR, CNN, BBC, New York Times, The Washington Post, Le Monde, El País en Der Spiegel het nieuws. In onze analyse proberen we na te gaan welke internationale aandacht deze twee momenten gegenereerd hebben. De resultaten zijn slechts een indicatie, gezien het onderzoek niet in alle talen is kunnen verricht worden.

Voor deze analyse beperkten we ons tot de geschreven pers, op de resultaten van BBC na. Wat BBC betreft, ging het om geschreven reportage en een televisiereportage van 27 minuten, die in **29 talen** vertaald werd.

a. Sekswork en UTSOPI in de nationale pers

In totaal telden we **340 artikels** over sekswork in de Belgische pers. In de Vlaamse geschreven pers kwam sekswork **272 keer** besproken. Dat is viermaal meer dan in de Franstalige geschreven pers. In Franstalige kranten en magazines verschenen slechts **68 artikels** over sekswork.

Wanneer het de Vlaamse pers betreft, valt op dat **139 artikels** sekswork beschrijven in een criminele sfeer, of in een context van overlast of mensenhandel. Daartegenover staat dan weer dat sekswork in de Vlaamse pers **143 keer** beschreven wordt op een neutrale (71) of positieve (62) manier. Deze laatste categorie brengt alle artikels in rekening die sekswork benaderen vanuit een mensenrechten of arbeidsrechtenperspectief.

Wanneer het de Franstalige pers betreft, ging het over **26 artikels** die sekswork beschrijven in een criminele sfeer, of in een context van overlast of mensenhandel. Daartegenover staat dat **42 artikels** sekswork op een neutrale (34) of positieve manier beschrijven (8).

Artikelen waarin onze organisatie werd genoemd, waren uitsluitend neutraal of positief van toon. UTSOPI kwam vaker aan bod in de Nederlandstalige dan in de Franstalige pers, namelijk **26 keer in de Nederlandstalige pers** en maar **7 keer in de Franstalige**.

We observeerden een stijging in het aantal artikelen over sekswork na de invoeging van de arbeidswet. Die stijging speelde zich echter enkel in de Vlaamse pers af, met een **quasi verdubbeling** (38 artikels in plaats van het gemiddelde over de andere maanden van 20 artikels) in december. Een vergelijkbare stijging was niet merkbaar in de Franstalige pers. Een vergelijkbaar effect bleef uit in de maand mei in de twee taalgemeenschappen.

In de Vlaamse pers vonden we een grote daling terug van het percentage artikels die sekswork in een negatief daglicht stellen in zowel de maanden mei en december. In de Franstalige media vonden we net een stijging terug van het aantal negatieve artikels over sekswork voor dezelfde maanden.

b. Samenwerking met BBC

Tijdens september en oktober 2024 werkte UTSOPI samen met BBC aan een geschreven reportage en televisiereportage over de arbeidswet voor sekswerkers. Eén franstalig lid en twee Vlaamse leden van UTSOPI werden actief ondersteund en getraind door het team over de inhoud van de arbeidswet en in het spreken met de media. BBC werd ook uitgenodigd op het SNAP!-festival in oktober 2024.

Het artikel "Belgium's sex workers get maternity leave and pensions under world-first law" van BBC bereikte via X **634.600 gebruikers**. De reel van de BBC-reportage werd op TikTok **4,4 miljoen keer** bekeken, op Instagram ging het om **5,7 miljoen views**. De lange reportage werd uitgezonden op BBC op de dag waarop de arbeidswet in voege trad, namelijk 01 december 2024. De geschreven reportage werd dezelfde dag gepubliceerd en vertaald in **29 talen**. Op maandag 02 december 2024 was ons lid Mel Melicious te gast in het middagjournaal van de Britse zender.

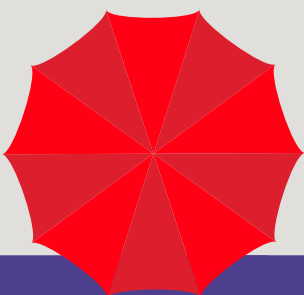
Afbeelding 21. UTSOPI-lid Mel tijdens het live interview op BBC.

c. De arbeidswet en UTSOPI in de internationale geschreven pers

De parlementaire stemming en de invoegetreding van de arbeidswet genereerden bijzonder veel internationale aandacht. Na de parlementaire stemming vonden we **49 nieuwsberichten** terug in **18 landen** over de nieuwe wet. In zo goed als van deze artikels werd UTSOPI vernoemd. Het meeste aandacht kregen we van Frankrijk (9), Groot-Brittannië (6) en Spanje (11).

Na de invoegetreding van de nieuwe wet verschenen er **110 artikels of reportages** in **36 landen**. Erg opvallend was de aandacht in de VS, waar tien artikels verschenen over het onderwerp. In Frankrijk en Nederland ging het respectievelijk om 16 en 15 artikels of reportages. In zo goed als alle artikels werd de Belgische sekswerkersunie UTSOPI vermeld, erg vaak met citaten uit interviews afgenomen met teamleden, bestuursleden of leden van de organisatie. Deze keer verschenen we in internationaal gerenommeerde media als NRC, NPR, CNN, BBC, New York Times, The Washington Post, Le Monde, El País en Der Spiegel.

De internationale persaandacht was zonder twijfel een gevolg van het feit dat de Britse nationale zender BBC erg breed met het nieuws uitpakte op 01 december 2024. De telling van het aantal artikelen is sowieso slechts een indicatie, er zijn zonder twijfel bronnen en artikelen die we niet hebben teruggevonden. De 110 artikelen zijn dus een ondergrens. Het toont aan dat we er in 2024 in geslaagd zijn om grote delen van de wereld bewust te maken van de strijd voor, en het belang van sekswerkersrechten.

5. Politieke beleidsbeïnvloeding

Tussen 2022 en 2024 werd in België een geheel nieuw wettelijk kader gecreëerd dat de intentie heeft sekswerkers gelijke rechten te bieden. Dit is het resultaat van het politieke werk dat UTSOPI sinds haar oprichting in 2015 verricht. **De decriminalisering van sekswerk** in 2022 was het resultaat van een intense samenwerking tussen UTSOPI en het kabinet van de toenmalige minister van Justitie Vincent Van Quickenborne. Onmiddellijk nadat het parlement gestemd had voor de decriminalisering, gingen gesprekken van start met de federale kabinetten van Sociale Zaken & Volksgezondheid, Justitie en Arbeid met het doel een **wet voor sekswerk onder arbeidsovereenkomst** mogelijk te maken voor het eind van de legislatuur (2019-2024). Deze gesprekken werden gevoerd door een coalitie van UTSOPI met de socio-medische partnerorganisaties Violett en Espace P.

Het jaar 2024 beperkte zich echter niet tot consultaties met de federale kabinetten in voorbereiding van de stemming en invoeging van de arbeidswet. Tegelijk was het nodig om ons ervan te verzekeren dat de randvoorwaarden voor het uitrollen van een systeem met sociale bescherming voor sekswerkers mogelijk gemaakt worden. Welke werkgever gaat namelijk lonen en sociale lasten kunnen betalen indien banken weigeren in zee te gaan met seksuitbatingen. Wat met de erkenning van beroepsziekten en hoe kunnen we de anonimiteit garanderen van sekswerkers in de systemen van de sociale zekerheid en sociale verzekeringsbureaus?

Tot slot is het nog niemand perfect duidelijk hoe het nieuwe wettelijke kader zal geïmplementeerd worden. Om ervoor te zorgen dat de rechten van alle sekswerkers beschermd worden, is het nodig om proactief aan de slag te gaan in het contacteren van politie, parket en arbeidsauditoraat. Tot slot hadden we extra aandacht voor de wettelijke behandeling van sekswerkers in erg kwetsbare situaties, zoals bijvoorbeeld sekswerkers zonder papieren, die geen toegang hebben tot de arbeidsmarkt, niet als zelfstandige noch als werknemer, en die een hoog risico lopen op uitbuiting.

5.1. Lokaal niveau

a. Individuele contactmomenten: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

2024 was goed voor een totaal van **twalf individuele contactmomenten** met actoren op het lokale politieke niveau binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Tijdens de eerste drie maanden van dit jaar was er intens contact tussen de gemeente Schaarbeek en UTSOPI in het kader van het socio-culturele project Go Aerschot! Het doel van dit project was om het gevoel van gemeenschap en samenhang in de Brabantwijk te herstellen door bepaalde punten in de wijk te verfraaien met muurschilderingen. Dit project werd ondersteund door het Europees Instituut voor Innovatie en Technologie (EIT Community), in het kader van de oproep “co-creatie” van het New European Bauhaus-programma. Het projectvoorstel werd eind 2024 door UTSOPI samen met de gemeente Schaarbeek ingediend bij EIT. Ondanks een goede start, heeft onze organisatie de moeilijke beslissing moeten nemen om vanaf april niet langer deel te nemen aan het project wegens ontoereikende middelen en personeelsleden. Onze partnerorganisatie **Fédération des Services Sociaux** werd bereid gevonden om onze plaats in te nemen. Op 18 september werd onze organisatie uitgenodigd om feedback te geven op het project als stakeholder. Tot slot was UTSOPI aanwezig op het slotevenement in de Rogierstraat op donderdag 05 december, waar twee muurschilderingen aan het publiek werden voorgesteld.

Om een zicht te hebben op de plannen en het beleid van de gemeente Sint-Joost tijdens de laatste maanden voor de gemeenteraadsverkiezingen, en een gesprek over mogelijke toekomstscenario's, ontmoette Utsopi samen met de organisatie Espace P in mei één gemeenteraadslid van Ecolo uit de gemeenteraad. In voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2024 ontmoette onze organisatie, opnieuw in aanwezigheid van Espace P, een delegatie van de politieke partij MR, afdeling Sint-Joost. Ook in voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen ontmoetten we één lid van de partij Ecolo, afdeling Elsene.

b. Platform Prostitutie Schaarbeek

Om de drie maanden neemt UTSOPI deel aan het Platform Prostitutie Schaarbeek, een grote vergadering die alle lokale actoren van de rosse buurt samenbrengt, waaronder de lokale en federale politie en organisaties die hulp bieden aan slachtoffers van mensenhandel, om de evolutie van de situatie op het vlak van veiligheid en de leef- en werkomstandigheden van sekswerkers te bespreken.

In 2024 was UTSOPI aanwezig op de drie Platforms Prostitutie Schaarbeek, op **28 maart, 02 juli** en **15 oktober**. De nieuwe verantwoordelijke voor de missies in de Noordwijkse wijk heeft zich al een plaats verworven door haar standpunten te delen en banden te smeden met de actoren die al aanwezig waren op het platform.

c. Schaarbeek Kiest

Op vraag van gemeenschapscentrum de Kriekelaar in Schaarbeek, formuleerde onze organisatie een centrale vraag aan de Nederlandstalige kopstukken van de verschillende partijen. We bezorgden het gemeenschapscentrum de volgende vraag: *"België heeft tijdens de voorbije legislatuur resoluut gekozen voor een verbetering van de rechtspositie van sekswerkers. De decriminalisering van sekswerk heeft echter weinig effect op de werkomstandigheden en veiligheid in de Brusselse Noordwijk. Is het geen tijd dat de gemeente Schaarbeek bekijkt of er geen gecentraliseerd Eros Center kan komen in de Noordwijk, waar de inrichting ontwikkeld wordt in samenspraak met sekswerkers, waar sekswerkers eerlijke huurprijzen betalen, waar de veiligheid gegarandeerd kan worden en waar hulporganisaties gemakkelijk toegang tot hebben?"*

Onze vraag en de antwoorden werden gepubliceerd in de online publicatie **"Schaarbeek kiest: 8 vragen aan politici."**

d. 2000 Antwerpen

Op twee verschillende momenten werd UTSOPI, steeds in partnerschap met de Vlaamse socio-medische organisatie Violet, uitgenodigd door de prostitutieambtenaar van de Stad Antwerpen voor een gesprek over de regelgeving in de Antwerpse raambuurt na de decriminalisering. Dit gebeurde op **09 april** en **28 juni**. De informele communicatie tussen de stad en de organisatie verloopt verder op een organische manier, met regelmatige uitwisselingen via mail of telefoon.

e. 9000 Gent

Eind 2024 werd, op initiatief van UTSOPI, voor het eerst contact gelegd tussen onze organisatie en vertegenwoordigers van het Gentse stadsbestuur. Deze eerste vergadering vond plaats op **19 november 2024** en werd opgevolgd door een opvolgingsvergadering op **12 maart 2025**, steeds in aanwezigheid van onze socio-medische partner Violet. Het onderwerp van gesprek was de bestuurlijke handhaving in de Gentse raambuurt na de decriminalisering van sekswerk.

f. 2300 Turnhout

Op **08 oktober** verleende UTSOPI advies aan de gemeente Turnhout omtrent bestuurlijke handhaving van de regels omtrent thuiswerk en de best practices die de gemeente aan de dag zou kunnen leggen wat betreft een strategie van risk reduction in een context van sociale kwetsbaarheid en armoede.

g. Onderzoek: wettelijke marge voor lokale overheden

In België is sekswerk gereguleerd op federaal en gemeentelijk niveau. Tijdens de vorige zittingsperiode werd een nieuw federaal wettelijk kader opgesteld dat de fundamentele rechten van sekswerkers erkent en dat tot doel heeft de obstakels weg te werken die sekswerkers verhinderen om hun activiteiten op een transparante en legale manier uit te oefenen. Tegelijkertijd stellen we vast dat een aantal gemeenten sekswerk reglementeren op een manier die nieuwe barrières opwerpt en werk aanmoedigt dat onder de radar verborgen blijft, waar het risico op geweld en uitbuiting groter is. Hierdoor zullen de verwachte effecten van decriminalisering uitblijven. Juridisch gezien blijven discriminatie en stigmatisering bestaan.

De Belgische federale gemeentewet (de Nieuwe Gemeentewet) regelt de wettelijke mogelijkheden voor lokale overheden om sekswerk te reguleren. De wettelijke gronden om sekswerk te reguleren zijn welomschreven en beperkt. Helaas respecteren veel burgemeesters de manoeuvreerruimte van de federale gemeentewet niet en schenden ze hun wettelijke manoeuvreerruimte.

In december werd binnen onze organisatie een **onderzoeksproject** opgestart. Het focust op gemeentelijke verordeningen en de mate waarin ze hun wettelijke manoeuvreerruimte respecteren en, als ze dat niet doen, hoe deze verordeningen de fundamentele rechten van sekswerkers in gevaar kunnen brengen, met als uiteindelijk doel het creëren van een sensibiliseringsinstrument voor, of discussie met, lokale politieke autoriteiten.

5.2. Regionaal niveau

a. Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Op **20 maart** vindt een vergadering plaats tussen de directeur van UTSOPI en de verantwoordelijke van UTSOPI's activiteiten in de Noordwijk met de administratie van Brussels minister Alain Maron, lid van het College van de Franse Gemeenschapscommissie (COCOF), belast met Welzijn en Gezondheid en lid van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC), belast met Gezondheid en Welzijn (samen met Minister Elke Van den Brandt).

Op **19 april** heeft UTSOPI deelgenomen aan de plenaire vergadering van safe.brussels die gewijd was aan het opstellen van **het Brussels actieplan inzake prostitutie**, waarbij ook de partnerverenigingen Espace P, Alias en Pag-Asa aanwezig waren. Op **12 en 16 mei** heeft UTSOPI aan safe.brussels, de instelling die verantwoordelijk is voor de organisatie van de plenaire vergadering, gedetailleerde opmerkingen en voorstellen bezorgd over het verslag van de eerste vergadering, waarbij ze ook elementen aanhaalde die volgens ons ontbraken in het plan.

Op **13 mei** ontving UTSOPI Delphine Chabbert (PS), lid van het Brussels parlement, om de balans op te maken van het werk dat tot nu toe is gedaan en vooral om te analyseren hoe zij en haar politieke partij ons en onze zaak in de toekomst kunnen blijven steunen, nu we een nieuwe legislatuur op federaal niveau naderen. Delphine Chabbert heeft vaak kunnen samenwerken met verschillende structuren om de stem van de sekswerkers op politiek niveau te brengen. Aan deze bijeenkomst namen Delphine Chabbert en haar medewerkers, UTSOPI, Espace P, Alias en sekswerkers van Latijns-Amerikaanse afkomst deel.

b. Vlaanderen

In Vlaanderen organiseert UTSOPI samen met haar socio-medische partner Violet het **Platform Prostitutie Vlaanderen**, dat sekswerkers, uitbaters, academici, de organisaties PAG-ASA en Payoke (hulpcentra voor slachtoffers van mensenhandel), Aditi (seksuele dienstverlening voor mensen met een handicap), Boysproject (hulpcentrum voor mannelijke en transgendersen) en Sensoa (het Vlaams expertisecentrum rond seksuele gezondheid), het prostitutieteam van de Antwerpse politie (PTA) en de prostitutieambtenaar van de stad Antwerpen, Boysproject (hulpcentrum voor mannelijke en trans sekswerkers) en een vertegenwoordiger van het departement zorg en gezondheid van de Vlaamse overheid samenbrengt.

Deze bijeenkomsten vonden drie keer plaats in 2024, namelijk op **01 maart, 28 juni** en **11 oktober**. Gezien de belangrijke transitie waar de sector doorheen ging, werd er extra aandacht besteed aan updates over de wetgeving betreffende sekswerk onder arbeidscontract, het Koninklijk Besluit over internetplatforms, en de verdere opvolging van andere Koninklijk Besluit's (erkenningprocedure, uitbreiding PC Horeca, welzijn op het werk). Het grote condoomonderzoek van Sensoa passeerde eveneens de revue, net als het onderzoek over geweld op sekswerkers van Boysproject en Violet en een terugblik op twee jaar Meza, het opvanghuis voor niet minderjarige niet-begeleide buitenlandse slachtoffers van mensenhandel. Er werd tot slot extra aandacht gegeven aan de problemen die uitbaters en sekswerkers ondervinden bij het openen van een bankrekening.

5.3. Federaal niveau

a. Online platforms

De hervorming van het seksueel strafrecht in 2022 (ook genoemd: de decriminaliseringswet) had als doel consensueel sekswerk uit de legale grijze zone te halen waarin het zich bevond, en duidelijke regels opstellen voor de sekswerksector om misbruik en uitbuiting te voorkomen en aan te pakken. Dit geldt ook voor reclame voor seksuele diensten. Hoewel het nieuwe seksueel strafrecht als algemeen principe stelt dat reclame voor seksuele aanbiedingen verboden is en strafbaar wordt gesteld, zijn er toch enkele uitzonderingen voorzien. Zo geldt het verbod (onder andere) niet voor aanbieders van internetplatformen (of andere media) die specifiek voor seksuele diensten bedoeld zijn. Dit geldt onder de voorwaarde dat de aanbieder maatregelen neemt om de sekswerker te beschermen en misbruik van prostitutie en mensenhandel te voorkomen. Hoe dat precies gebeurt en welke regels precies moeten worden opgevolgd, wordt vastgelegd via Koninklijk Besluit.

Op **09 januari** had UTSOPI het eerste bilaterale overleg met het kabinet Justitie omtrent de inhoud van het Koninklijk Besluit over internetplatformen. Dit overleg werd twee dagen later op **11 januari** gevolgd door een vergadering met de organisaties UTSOPI, Violet en Espace P over het eerste voorstel van het kabinet Justitie. Nadat UTSOPI een herwerking van de teksten toegestuurd kreeg, werden nog drie vergaderingen georganiseerd op **01 februari**, **02 februari** en **21 februari** met de coalitie UTSOPI-Violet-Espace P. De bezorgdheden van het terrein werden dezelfde dag nog via mail overgebracht aan het kabinet. Hierop volgde een korte correspondentie met het kabinet via mail. Op 18 mei 2024 werd het Koninklijk Besluit gepubliceerd.

Het Koninklijk Besluit is echter verre van perfect en biedt ons inziens te weinig privacygaranties voor sekswerkers. Om de problemen in kaart te brengen en eventuele juridische oplossingen te voorzien, werd een overleg gehouden met Violet en professor strafrecht Gert Vermeulen (Universiteit Gent) op **10 juli**.

b. Informatiewebsite voor internetplatforms

Het Koninklijk Besluit voor de aanbieders van internetplatforms vermeldt het volgende: *“De aanbieder voorziet adverteerders van nuttige informatie om hen te helpen hun veiligheid te waarborgen op het ogenblik dat ze een advertentie plaatsen en tijdens de contacten met de bezoekers. Hij biedt adverteerders en bezoekers ook nuttige informatie aan over bescherming tegen seksueel overdraagbare aandoeningen. De aanbieder verschaft adverteerders nuttige informatie over het veilig ontwikkelen en uitvoeren van de activiteiten over de mogelijkheden voor heroriëntatie. De aanbieder verstrekt de contactgegevens van erkende gespecialiseerde centra, gesubsidieerde hulpverleningsinstanties en van beroepsorganisaties voor sekswerkers aan adverteerders.”*

Om de toepassing van deze bepaling te vergemakkelijken, stelt de FOD Justitie een pagina met standaardinformatie ter beschikking op zijn website.

Op **29 februari** werd een vergadering gehouden met de organisaties UTSOPI, Violet, Espace P, Alias en de drie centra voor steun aan slachtoffers mensenhandel, met de FOD Justitie. Op deze vergadering werd besproken welke informatie zou vermeld worden en hoe deze informatie zou georganiseerd worden. Na een correspondentie via mail waarin voorstellen werden gemaakt en wijzigingen werden aangevraagd, verscheen de eerste versie van de informatiewebsite op **03 juli** online.

c. Arbeidswet: laatste spanningen en parlementaire stemming

In december 2023 hielden de organisaties UTSOPI, Violet en Espace P hun laatste vergadering met de kabinetten Justitie, Sociale Zaken & Volksgezondheid en Arbeid omtrent de wettekst van het arbeidskader voor sekswerkers die onder een arbeidsovereenkomst werken. Het advies van de Nationale Arbeidsraad, gepubliceerd op **14 december 2023**, maakte bezwaar tegen het recht van sekswerkers om recht te hebben op een werkloosheidsuitkering, zelfs wanneer ze vrijwillig een eind zouden maken aan hun contract. Dit zorgde voor de nodige discussies binnen de regering, waardoor het dossier vertraging opliep. De spanning liep op: de huidige legislatuur loopt binnenkort af. Het wetsvoorstel moet nog worden behandeld door de Commissie Sociale Zaken en daarna nog op de agenda verschijnen voor de laatste sessie van de plenaire. Op **20 maart 2024** werd de wettekst door de Ministerraad uiteindelijk in tweede lezing goedgekeurd. Het werd meteen daarop voorgesteld aan het Parlement.

Op 11 april schreven de werkgeversorganisaties een brief aan de leden van de parlementaire commissie sociale zaken, werkgelegenheid en pensioenen, die nu verantwoordelijk waren voor de stemming over het voorstel. *“Wij begrijpen en onderschrijven de bezorgdheid waarop deze regels inspelen, namelijk de noodzaak om de instemming van werknemers te beschermen, hun waardigheid te behouden en hun lichamelijke integriteit te respecteren. Het wettelijk vastleggen van het recht om te weigeren te werken met een gegarandeerde beloning druist echter in tegen de basisprincipes van de arbeidsrelatie tussen een werkgever en een werknemer in de zin van de wet van 3 juli 1978. Het verrichten van arbeid, de beloning en de relatie van ondergeschiktheid zijn de drie bestanddelen van een arbeidsovereenkomst. Het ontbreken van een van deze elementen volstaat om het bestaan van een dergelijke overeenkomst uit te sluiten. Artikel 7 van het ontwerp schept daarom een precedent dat de fundamentele beginselen van het arbeidsrecht kan ontrafelen”,* schrijven ze.

Op vraag van de socialistische vakbond ABVV treedt UTSOPI in contact met de werkgeversorganisatie.

Het probleem voor onze verenigingen: niet alleen zijn de vier vrijheden voor ons het absolute minimum als het gaat om de veiligheid en seksuele integriteit van sekswerkers, maar zonder deze vier vrijheden is de wet, inclusief toegang tot sociale zekerheid en arbeidsbescherming, niet toepasbaar omdat het in strijd is met het seksueel strafrecht.

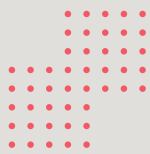
De werkgeversorganisaties kregen al snel gezelschap van 25 Franstalige feministische organisaties, aangevoerd door de neo-abbalistische organisatie Isala. In een tekst op de Isala website getiteld *Réaction féministe à l'avant-projet de loi sur le statut salarié pour les personnes prostituées* zegt Mireia Crespo, directeur van de Isala vereniging: *"Er zit een goede wil achter, namelijk om prostituees zo goed mogelijk te beschermen, en dat erkennen we. Wij zijn echter van mening dat dit wetsvoorstel het isolement waarin ze zich bevinden zal vergroten en hen niet zal helpen om uit de prostitutie te stappen en andere levensprojecten te hebben als ze dat willen. Degenen die al beschermd wilden worden door een arbeidscontract zouden dat kunnen, maar zij vormen de minderheid van de prostituees. De meerderheid zit gevangen in deze activiteit en België doet niet genoeg om hen te ondersteunen."* En ook: *"Dit project mag niet tot gevolg hebben dat wat algemeen bekend staat als de commodificatie van het menselijk lichaam, in het bijzonder vrouwenlichamen, gebagatelliseerd wordt."*

Met uitzondering van een publicatie op Les Grenades (de feministische website van RTBF) en de krant Le Vif, werd Isala's reactie nergens opgepikt. Toen de tekst op **17 april 2024** door de Commissie Sociale Zaken werd besproken, was een delegatie van UTSOPI-leden en -werknemers in de zaal aanwezig. Noch de brief van de werkgevers noch de publicatie van de feministische organisaties leken enig effect te hebben gehad. De tekst werd goedgekeurd en kon door naar de plenaire vergadering, de laatste fase.

Op **03 mei 2024 om 0u29** keurde het Belgische parlement de wet op de tewerkstelling van sekswerkers onder contract goed. Er waren 93 stemmen voor, 33 onthoudingen en nul stemmen tegen. Zes maanden na de stemming, op **01 december 2024**, zal de nieuwe wet in voege treden.

d. Koninklijk Besluit's in navolging van de arbeidswet

Tussen 03 mei en 01 december moest er nog heel wat werk worden verzet. De wet van mei maakt melding van een aanvullend Koninklijk Besluit wat betreft de erkenningsprocedure voor werkgevers, een Koninklijk Besluit over het welzijn van sekswerkers op het werk, een Koninklijk Besluit over de erkenning van beroepsziekten, een Koninklijk Besluit over het Paritair Comité waar sekswerk in zal ondergebracht worden, een Koninklijk Besluit over de aanduiding van de inspectiedienst die zal bemiddelen wanneer een sekswerker vaak gebruik maakt van het weigeringsrecht en een Koninklijk Besluit over thuiswerk.

Het Koninklijk Besluit over het welzijn van sekswerkers op het werk, werd uitgevaardigd op 20 oktober na een intense samenwerking tussen de ABVV en de organisaties UTSOPI, Violet en Espace P. Onze coalitie een eerste overleg op **14 juni**, gevolgd door een tweede overleg op **18 juni** in voorbereiding op een vergadering met de socialistische vakbond ABVV op dezelfde dag. Een advies over het Koninklijk Besluit van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk, rekening houdende met onze input, werd tot slot gepubliceerd op 02 juli.

Eveneens op **18 juni**, hielden onze drie organisaties een overleg met het federale kabinet-Dermagne (Arbeid) over de volgende stappen die zouden moeten volgen om de invoeging van de wet op 01 december in goede banen te leiden.

Het Koninklijk Besluit over het Paritair Comité voor sociale dialoog werd uitgevaardigd op **12 augustus**, zonder dat in dat proces bijkomende acties nodig waren van onze organisatie of onze partnerorganisaties. Het Koninklijk Besluit over de inspectiediensten voor bemiddeling werd ook uitgevaardigd op **12 september**, zonder dat in dat proces acties nodig waren van onze organisaties.

Wat het Koninklijk Besluit over de erkenningsprocedure voor werkgevers betreft, werd UTSOPI door het kabinet Justitie geconsulteerd op **07 oktober**. Op 20 oktober werd het Koninklijk Besluit gepubliceerd.

In aanloop van het Koninklijk Besluit over de erkenning van beroepsziekten was er op **17 mei** een consultatie van UTSOPI door FEDRIS, het federaal agentschap voor de beroepsrisico's, om te komen tot een schatting van een totaal aantal sekswerkers dat, eens het arbeidskader op kruissnelheid zou zijn, zou werken onder arbeidscontract. Een ontwerp-Koninklijk Besluit werd ons toegestuurd, maar het dossier werd geblokkeerd in de regering lopende zaken. Er werd gesteld dat een regering in volheid van bevoegdheid nodig was om dit Koninklijk Besluit uit te vaardigen.

Op **16 oktober** hielden onze drie organisaties een laatste overleg met het federaal kabinet Arbeid in lopende zaken over het Koninklijk Besluit inzake huisarbeid. Uiteindelijk werd het Koninklijk Besluit niet gepubliceerd tijdens de legislatuur. Het is dus voorlopig niet mogelijk om sekswerk onder contract in de vorm van huisarbeid uit te voeren.

e. Opvolging arbeidswet: sectoraal overleg

Om de toepassing van de arbeidswet zoveel mogelijk te monitoren en te faciliteren, werden vier overlegmomenten ingelast met de coalitie van UTSOPI met de socio-medische partners Espace P en Violet. Op **05 juli** werd het startschot gegeven met een ochtendvergadering rond de rechten en de veiligheid van kwetsbare sekswerkers onder het nieuwe wettelijke kader.

Bij deze vergadering was ook Alias, de socio-medische organisatie voor mannen en trans personen die aan sekswerk doen, ook aanwezig. In de namiddag werden de prioriteiten vastgelegd voor de komende maanden. Het sectoraal overleg met de coalitie UTSOPI-Violett-Espace P werd herhaald op **04 oktober**, **31 oktober** en **13 december**.

Tijdens deze vergaderingen voerden de volgende onderwerpen de boventoon: de btw op sekswerk, de opvolging van de Koninklijke Besluiten, de ontmoetingen met arbeidsauditeurs, de prioriteiten van het sociaal overleg in het paritair comité, flexibilisering van verloning, sensibilisering van sekswerkers rond de nieuwe rechten en het lokale beleid onder het nieuwe wettelijke kader.

f. Opvolging arbeidswet: loon- en arbeidsvoorwaarden

Gezien de sector van het sekswerk ondergebracht zou worden in het paritair comité van de HoReCa, was het voor onze organisatie en onze partnerorganisaties (Espace P en Violett) van het allergrootste belang om te weten op welke manier een paritair comité werkt en hoe we in het paritair comité de rechten van sekswerkers zouden kunnen verdedigen en bevorderen. Is er in de sector van het sekswerk, waar sekswerkers elke klant of handeling kunnen weigeren, een mogelijkheid om te werken met flexibele verloningssystemen? In 2024 telden we een totaal van 5 formele vergaderingen met vakbonden.

In het paritair comité worden alle werknemers vertegenwoordigd door de drie vakbonden: ABVV/FGTB, ACV/CSC en ACLVB/CGSLB. Met de drie vakbonden staan we in nauw contact sinds december 2022. Op **19 februari** ontmoette UTSOPI een vertegenwoordiger van het ACV, om uitleg te krijgen over flexibele verloningssystemen. Op **18 juni** ontmoette UTSOPI samen met onze partnerorganisaties Violett en Espace P een delegatie van de ABVV om het over het KB aangaande de welzijnsaspecten voor sekswerkers te hebben.

Op **12 september** vond een overleg plaats tussen Espace P, UTSOPI en ACV omtrent de stappen die we kunnen nemen nu de sector van het sekswerk opgenomen is in het paritair comité horeca. Specifiek ging het over garanties voor anonimiteit, het nut van een referentiefunctie "sekswerker" en een bijbehorend loonbarema. Op **20 september** ontmoetten UTSOPI en Espace P de directeur Sociale Zaken van het ABVV. Het onderwerp van de vergadering was de mogelijkheid tot flexibele verloningssystemen. Op **24 september** volgde de laatste vergadering: een bilateraal overleg tussen UTSOPI en ACV, opnieuw omtrent flexibele verloningssystemen.

Op **29 oktober** hielden Espace P en UTSOPI een vergadering met twee juristen van het advocatenkantoor Xirius over mogelijkheden betreffende flexibele verloningssystemen, systemen van sociale zekerheidsbetalingen en btw-tarieven.

g. Opvolging arbeidswet: aanpak politie, parket en arbeidsinspectie

Op 03 mei werd het arbeidskader voor sekswerkers gestemd door het parlement, met een invoegetreding op 01 december 2024. De vraag die onze organisaties zich stelden, was welke aanpak het arbeidsauditoraat en het parket zouden nemen eens deze nieuwe wet in voege zou treden. Zou een transitieperiode, tijdens dewelke uitbaters zich in regel zouden kunnen stellen, een mogelijkheid zijn?

Op **25 januari** sprak UTSOPI de nieuwjaarsreceptie van het arbeidsauditoraat van Gent, op uitnodiging van het arbeidsauditoraat, waar de eerste contacten werden gelegd. Op **30 april** werden UTSOPI en Violett ontvangen door de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD), het coördinatieorgaan van de arbeidsinspectiediensten om het te hebben over de veranderingen in het beleid en de prioriteiten van de arbeidsinspectiediensten na de invoegetreding van het nieuwe arbeidskader. Op **29 mei** werd een overleg georganiseerd tussen UTSOPI en twee vertegenwoordigers van Fairwork Belgium, de organisatie die zich inzet voor de arbeidsrechten van personen met een precare verblijfsstatus.

Op **06 augustus** ontmoetten onze organisatie en Violett de arbeidsauditeur van Antwerpen in het justitiepaleis van Antwerpen. Daarna ontmoetten onze organisaties de arbeidsauditeur van Oost- en West-Vlaanderen op **04 november** in het justitiepaleis van Gent.

Op **31 oktober** zat een brede coalitie van onze organisaties (UTSOPI Violett, Espace P, Boysproject en Alias) samen om een gezamenlijke strategie vast te leggen om parket, politie en arbeidsinspectie te sensibiliseren. De afspraak werd gemaakt om ook Fairwork Belgium, PAG-ASA en Payoke te betrekken in onze initiatieven. Op **19 november** werd een eerste voorstel van politieke positionering opgesteld en doorgestuurd naar de partners. Op **21 november** zaten alle acht partners rond de tafel om het tekstvoorstel te bespreken en te verbeteren.

Op **12 december** vond een eerste ontmoeting plaats tussen de organisaties Violett en UTSOPI met de Federale Gerechtelijke Politie Gent, afdeling mensenhandel.

h. Opvolging arbeidswet: sekswerkers in de raambuurt

Welke opties biedt de arbeidswet om de rechts- en sociaalrechtelijke positie van sekswerkers achter de ramen te verbeteren? Om hier zicht op te krijgen, werden verschillende vergaderingen gehouden met de steden Gent en Antwerpen (zie hierboven).

Het was ook nodig de situatie en de toekomst te bespreken met raameigenaars, in het bijzonder raameigenaars in Gent die overwegend werkzaam zijn onder een werkgeversstatuur. Op **07 maart** werd een eerste overleg gehouden met een uitbater van de ramen in de Gentse raambuurt, om te bekijken op welke manier het arbeidskader toegepast zou kunnen worden in de context van raamsekswerk. Na een overleg op **09 april** met Violet Antwerpen, werd een vergadering gehouden met professor sociaal recht en sociaal strafrecht Yves Jorens (Universiteit Gent) op **11 april**. Uit deze vergadering volgde een concreet voorstel voor aanpassingen in het sociale zekerheidsrecht die voordelen zou bieden aan sekswerkers in de ramen onder het nieuwe wettelijke kader. Op **14 november** volgde een overleg met vijf raamuitbaters uit de Gentse ramen, om hen in te lichten over de veranderingen die van kracht zouden gaan op 01 december 2024.

i. Begeleidingscomité studie sekswerk IGVM

Naar aanleiding van de hervormingen van het seksueel strafrecht die van kracht werden op 01 juni 2022, bestelde het Instituut voor Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen (IGVM) een studie die als doel heeft om toekomstig onderzoek over de sekswerksector in België te voorzien van een referentiekader, alsook om een eerste evaluatie te bieden van de decriminalisering, voor zover dat mogelijk bleek. Het rapport bestaat uit vier onderdelen: (1) een systematisch overzicht van de wereldwijde literatuur over de effecten van prostitutie-/sekswerkbeleid; (2) een stand van zaken van de huidige markt in België; (3) een eerste evaluatie van de effecten van de nieuwe wet op verschillende aspecten; en (4) aanbevelingen voor beleidsmakers op basis van de bevindingen in de verschillende hoofdstukken.

Als initiatiefnemer van de decriminalisering van sekswerk in 2021, werd UTSOPI door het IGVM uitgenodigd deel uit te maken van het begeleidingscomité van deze studie. Dit begeleidingscomité ging van start op 15 juni 2023. Naast UTSOPI maakten ook de socio-medische organisaties Espace P, Violet en Boysproject, de nederlandstalige Vrouwenraad, het interfederaal migratiecentrum Myria en de organisatie tegen mensenhandel Payoke, deel uit van het comité. De abolitionistische (of anti-prostitutie) zijde van het spectrum werd vertegenwoordigd door de franstalige politica Viviane Teitelbaum.

Naar aanleiding van de suggestie van UTSOPI dat ook sekswerkers dienden bevroegd te worden, vond op **28 februari** overleg plaats tussen Benno Stevens (KU Leuven), de hoofdonderzoeker verantwoordelijk voor het uitvoeren van de studie, en onze organisatie. Er werden best practices uitgewisseld omtrent het bereiken van sekswerkers. Om zo objectief mogelijke resultaten te bekomen, werd er expliciet voor gezorgd dat de bevroegde sekswerkers geen deel uitmaakten van onze organisatie. Dit zou namelijk een vertekening van de resultaten kunnen veroorzaken. Op **12 mei** leverde UTSOPI gedetailleerde en uitvoerige feedback op de totaliteit van de studie.

j. Rechtspraak opvolgen en faciliteren

Rechtspraak speelt een belangrijke rol in het proces van politieke beleidsbeïnvloeding omdat het functioneert als een **controlemechanisme**: beschermen de nieuwe wetten wie ze moeten beschermen? Een rechterlijke uitspraak kan precedent scheppen of aanleiding geven voor de politiek om wetten of beleid aan te passen. Beleidsmakers houden rekening met eerdere uitspraken om juridische problemen in de toekomst te vermijden.

In 2024 stelde UTSOPI zich om die reden **burgerlijke partij** in het proces tegen een klant die meerdere keren betalingen aan sekswerkers introk. De man gebruikte steeds dezelfde modus operandi: hij maakte een afspraak met een sekswerker via Redlights, toonde of stuurde een bewijs van een uitgevoerde betaling maar plande de betaling een dag later. Na de seksuele dienst annuleerde hij de betaling.

Door het intrekken van een betaling is er sprake van verkrachting. De sekswerkers zouden namelijk niet ingestemd hebben met seks met de dader indien ze geweten hadden dat ze er niet voor betaald zouden worden. De betaling was een voorwaarde voor de toestemming. Indien geen betaling, dan heeft er seks plaatsgevonden zonder toestemming. **De beklaagde werd op 22 mei veroordeeld voor de verkrachting en aantasting van de seksuele integriteit.** De correctionele rechtbank in Antwerpen veroordeelde de beklaagde tot tien jaar cel.

Dit is de tweede uitspraak van een rechter in een zaak waar onze organisatie een actieve rol in heeft opgenomen. De eerste uitspraak dateert uit 2023.

Tegelijk doet UTSOPI een sterke opvolging van rechtspraak waar de organisatie zelf geen rol in heeft gespeeld. Zo waren er in 2024 12 contacten met advocaten actief in zaken waar de bepalingen van de decriminaliseringswet van 2022 leidden tot veroordelingen. In twee gevallen werden personen uit de sector na onze bemiddeling in contact gebracht met gespecialiseerde advocaten. In één geval ging het om **financiële discriminatie** door een Belgische bank. In het andere geval ging het om een **illegaal gemeentelijk reglement** met desastreuze gevolgen voor het leven en het werk van een sekswerker. De gemeente had duidelijk gemaakt dat haar nieuwe reglement, met bijbehorende zware taksen, de bedoeling had sekswerk van hun grondgebied te verdrijven. Dit is in overtreding van de Nieuwe Gemeentewet, die duidelijk maakt welke beslissingen een gemeente mag en niet mag maken indien het gaat om sekswerk.

k. Verdediging van de arbeidswet voor het Grondwettelijk Hof

Aan het eind van het jaar werden verschillende bijeenkomsten georganiseerd met de coalitiepartners Violet en Espace P, om een reactie voor te bereiden op een **beroep tot vernietiging van de arbeidswet voor sekswerkers**. Dit beroep tot vernietiging van de arbeidswet werd ingesteld door een coalitie

van anti-prostitutiegroepen uit Brussel en Wallonië, aangevoerd door Isala vzw. Er volgde een vergadering met grondwetspecialisten, waarna UTSOPI en Espace P een internationale groep experts samenstelden om de verdediging voor te bereiden.

I. Verplichting tot het vermelden van bedrijfsgegevens

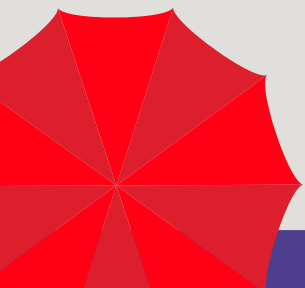
Zelfstandigen zijn in ons land verplicht hun bedrijfsgegevens te vermelden op advertenties. Gezien het feit dat sekswerkers vaak blootstaan aan geweld, bedreigingen en chantage, lijkt dit ons gevaar in te houden voor zelfstandige sekswerkers die adverteren. Een malafide klant die een sekswerker wil bedreigen of gewelddadige handelingen wil stellen, kan de persoonlijke gegevens van een zelfstandig sekswerker namelijk direct achterhalen in het KBO. Op **22 februari** hield UTSOPI een eerste overleg met het federale kabinet Werk en de FOD Economie om na te gaan **welke mogelijkheden bestaan om deze verplichting wegens veiligheidsoverwegingen op te heffen.**

In tweede instantie gingen we bij de FOD en het kabinet na of, naar voorbeeld van Nederland, het mogelijk zou zijn voor sekswerkers om adresgegevens af te schermen in de Kruispuntbank van Ondernemingen. In Nederland hebben eenpersoonszaken de mogelijkheid om hun vestigingsadres te laten afschermen. Sinds 15 december 2022 geldt dit daar ook voor andere rechtsvormen bij concrete of waarschijnlijke dreiging. De voornaamste reden hiervoor is om intimidatie en verschillende vormen van dreiging aan huis tegen te gaan.

m. Rechten van slachtoffers zonder legaal verblijf

Tijdens het onderzoek voor de gids ter preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag (2022-2023) botste UTSOPI een onduidelijkheid in de wetgeving wanneer het gaat om de rechten van ongedocumenteerde slachtoffers van geweld of grensoverschrijdend gedrag. In welke mate is het voor hen mogelijk om aangifte te doen bij de politie zonder negatieve repercussies (detentie, deportatie). Het was duidelijk dat onze organisatie, die eveneens de rechten van sekswerkers zonder papieren beschermt, met dit dossier aan de slag zou moeten gaan.

In 2023 organiseerde UTSOPI een vergadering met het interfederaal centrum voor migratie Myria om inzicht te krijgen in de problematiek. Op **21 januari 2024** werd dit opgevolgd door een bezoek aan Karin Minnen, commissaris van de zedenbrigade van 1000 Brussel. Tijdens de vergadering van **19 april** bij safe.brussels werd dit probleem op tafel gelegd en werden pistes voorgesteld om het te verhelpen. Op **26 september** werd een eerste samenwerkingsverband voorgesteld aan de organisaties Myria en PAG-ASA.

5.4. Sensibilisering van derde partijen

Men kan zich afvragen of de sensibilisering van derde partijen wel onder de pijler politieke beleidsbeïnvloeding valt. Waarom rekenen wij dit werk onder deze pijler en niet onder de pijler sensibilisering/informatie? De genoemde partijen in dit onderdeel, namelijk de banken, sociale secretariaten en een payrollingsdienst als Smart, spelen een noodzakelijke rol in het welslagen van de decriminalisering en de arbeidswet voor sekswerkers.

a. Sensibilisering van de banksector

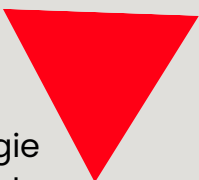
De decriminalisering van sekswerk geeft zelfstandige sekswerkers wettelijk dezelfde rechten als alle andere zelfstandigen. De arbeidswet zorgt voor gelijke toegang tot de sociale zekerheid (pensioen, werkloosheid,...) en extra arbeidsbescherming.

Een noodzakelijke voorwaarde voor sekswerkers om van deze nieuwe (en gelijke) rechten te kunnen genieten, zijn bankdiensten. Sociale rechten kunnen enkel opgebouwd worden indien een erkende werkgever van sekswerkers sociale bijdragen kan betalen, eveneens van een bankrekening. Vanuit de sector krijgen we echter te horen dat banken professionele rekeningen aan sekswerkers weigeren, dat rekeningen van sekswerkers zonder reden geblokkeerd worden en dat bankrekeningen van uitbaters eveneens worden geweigerd of stopgezet.

Om duidelijkheid te krijgen over wat zich in de sector afspeelt op grotere schaal, werd een online bevraging georganiseerd. De online bevraging liep **van 20 december 2023 tot 06 februari 2024** en werd verspreid via onze website en sociale media, via flyers en posters in onze kantoren en gedeeld op het meest gebruikte advertentieplatform in België: Redlights. Dit platform wordt voornamelijk gebruikt door sekswerkers die als escort(e) werken en thuis klanten ontvangen. Op minder dan twee maanden tijd namen **759 sekswerkers** deel aan de bevraging. De bevraging was beschikbaar in zes talen: Nederlands, Frans Spaans, Engels, Portugees en Roemeens. De grote spreiding in genderrepresentatie, taalkeuze en werkstatuut van de respondenten toonde aan dat we een uiteenlopende groep sekswerkers bereikt hadden.

Op **20 februari, 29 maart, 08 augustus** en **11 oktober** bekeken we samen met partner Violetta welke volgende stappen we zouden nemen. We herbekeken onze strategie met SWAD, de coalitie van sekswerkersorganisaties in Nederland op **04 maart**. SWAD had het jaar voordien de Nederlandse bankensector weten te bewegen tot een acceptatie van sekswerkers. We presenteerden de resultaten van het onderzoek aan **Febelfin**, de werkgevers- en belangenorganisatie op 19 september, samen met Violetta en Espace P. Op **14 oktober** startten er bilaterale gesprekken met Belfius, die een vervolg kenden op **02 december**.

Na consultatie van externe experts over de te nemen invalshoek en strategie in aanwezigheid van Violet, kreeg UTSOPI op **14 november** de kans om de vergadering van de **compliance managers** van alle grote banken toe te spreken op een vergadering van Febelfin.

De resultaten van het onderzoek werden op maandag 02 december gepubliceerd op onze website. De Nederlandstalige financieel-economische krant **De Tijd** publiceerde op vrijdag 06 december een artikel over het onderzoek, de resultaten en de verantwoordelijkheid van de banken.

b. Sociale secretariaten

In de aanloop naar de invoegetrede van het arbeidskader, waren er enkele erg belangrijke vragen te beantwoorden. Op welke manier kan het arbeidskader toegepast worden in de praktijk? Hoe kunnen sekswerkers op een flexibele manier verloon worden? Welke aanpassingen zijn er mogelijk in de uurregeling van de arbeid? Om een beter en eerste begrip te hebben van de vragen, deed UTSOPI een plaatsbezoek in een erotisch massagesalon op **06 maart**. Op **05 april** nam UTSOPI contact op met het sociaal secretariaat SD Worx om een samenwerking voor te stellen, om samen de vragen uit de sector te beantwoorden.

De invoegetrede van het nieuwe arbeidskader werd door alle sociale secretariaten van het land duidelijk in de verf gezet in hun communicatie. Group S stak ook de hand uit naar UTSOPI om samen te werken hoe we de transitie naar het nieuwe wettelijke kader zouden kunnen vergemakkelijken.

Een eerste ontmoeting vond plaats in Gent op **11 december**, gevolgd door een ontmoeting met de teamleider van het juridische team van Group S op **23 december**. Hier werd onder andere besproken wat een werkgever van sekswerkers wel of niet op het contract zou moeten vermelden in het belang van de anonimiteit van een sekswerker die in loondienst werkt. Ook welke flexibele uurregelingen mogelijk zijn binnen het paritair comité van de horeca en welke flexibele manieren van betaling mogelijk zijn. Group S stelde UTSOPI vragen naar bestaande praktijken en manieren waarop de sector werkt, om op een zo correct mogelijke manier om te springen met de nieuwe sector. Deze vergaderingen waren een erg nuttige aanvulling op de vergaderingen die al plaats gevonden hadden met de vakbonden.

c. Smart

Smart is een activiteitencoöperatie die werknemers in verschillende sectoren in staat stelt om zelfstandig te werken binnen het veilige kader van het werknemersstatuut. Concreet biedt Smart een administratief, boekhoudkundig en financieel beheer dat de werknemers in staat stelt om hun diensten te factureren terwijl ze nog steeds werknemer zijn van Smart (contracten van bepaalde of onbepaalde duur).

Tot 01 december 2024 hadden sekswerkers alleen de optie om zelfstandige te zijn. Deze optie is echter niet voor iedereen bevredigend, aangezien dit statuut automatisch als zelfstandige op hoofdbasis wordt geclassificeerd als de persoon niet voor meer dan 50% in loondienst is. Bovendien is de administratieve en boekhoudkundige werklast een belemmering voor veel TDS'ers, die niet in staat zijn om deze aspecten te beheren. Daarom bleken de diensten van gedeelde ondernemingen en bedrijfscoöperaties zoals Smart al snel uiterst interessant voor onze sector.

Toen het Belgische parlement op 03 mei een wet goedkeurde over het kader voor arbeid in loondienst voor sekswerkers, was de weg vrij voor deze mogelijkheid. UTSOPI begon daarom te onderhandelen met Smart om sekswerk op te nemen onder de activiteiten die er zouden kunnen worden ondergebracht. Een eerste vergadering op **08 juli** bracht UTSOPI, Alias, Espace P en Smart samen. Deze onderhandeling werd sindsdien opgevolgd door UTSOPI, die een tweede vergadering organiseerde op **08 oktober** en informatie verschaftte over de wetgeving en de behoeften van de TDS-gemeenschap bij het mogelijke gebruik van Smart. Hoewel er nog bepaalde complexiteiten moeten worden opgelost voordat de coöperatie kan worden opengesteld voor TDS, zoals de toegang tot beroepsverzekeringen (discriminatie in verzekeringen is nog steeds een probleem waarmee de TDS-sector wordt geconfronteerd), is UTSOPI verheugd over de ethische en principiële steun van Smart, dat echt de wens toont om de TDS-sector al in 2025 te integreren.

5.5. Internationaal niveau

a. Informele meeting EU- ministers van Justitie

In 2022 organiseerde ESWA, de Europese sekswerkerskoepel, haar eerste congres in Brussel. Dat congres stond grotendeels in het teken van de decriminalisering van sekswerk, die eerder dat jaar goedgekeurd was door het Belgisch parlement. Op de laatste dag van dat congres vond een debat plaats in het Europees Parlement, waarbij toenmalig minister Vincent Van Quickenborne beloofde aan het publiek van sekswerkers dat hij de decriminalisering van sekswerk op de Europese agenda zou zetten eens België begin 2024 het Europees voorzitterschap zou overnemen. In november 2023 nam UTSOPI contact op met het kabinet Justitie om te vragen deze belofte na te komen.

Hierop volgde een korte samenwerking tussen UTSOPI en de FOD Justitie waarbij een akkoord gezocht werd over de grote lijnen van de boodschap die de EU-ministers van justitie zouden gepresenteerd krijgen. Ook werd samen gezocht naar een geschikte spreker om de EU-ministers toe te spreken. UTSOPI tipte verschillende experts en maakte samen met de FOD de keuze voor de Tsjechische **Irena Konečná**, beleidsmedewerker bij ESWA.

Tijdens een lunch van het Justice and Home Affairs Committee op **26 januari**, waar alle 27 ministers van Justitie uit de EU nieuwe ideeën en ontwikkelingen bespreken, werd een discussion paper over de decriminalisering van sekswerk verspreid en nam Irena Konečná het woord.

b. UK-BE High Level meeting

Op 30 en 31 januari vond een meeting plaats tussen de Belgische FOD Justitie en experts van het Britse Home Office in de materies seksueel geweld, sekswerk en strafrechtelijk beleid. UTSOPI werd op **31 januari** uitgenodigd om uitleg te geven over de decriminalisering in België en te antwoorden op de vragen van de experts van de Britse overheid.

c. Ontmoeting Besd, Duitsland

Berufsverband Erotische und sexuelle Dienstleistungen e.V (BesD) is een Duitse nationale organisatie die sekswerkers van alle achtergronden en regio's in Duitsland verenigt. De organisatie mengt zich in het publieke debat over eerlijke en waardige arbeidsomstandigheden in sekswerk. BesD opereert als een professionele vakbond. Tijdens een ontmoeting die plaatsvond op **12 maart**, werden best practices uitgewisseld tussen onze beide organisaties en werd gebrainstormd over een mogelijke strategie om in Duitsland de wettelijke context voor sekswerkers te verbeteren.

d. Belgische positionering tegen het rapport van Reem Alsalem

Reem Alsalem (Jordanië) is de speciale VN-rapporteur inzake geweld tegen vrouwen en meisjes. In juni presenteerde ze een langverwacht rapport over prostitutie. Alsalem, gekend voor haar kritische en vaak erg controversiële standpunten ten opzichte van transrechten. In het rapport dat ze presenteerde aan de VN, werden manifeste onjuistheden en misleidende informatie verkondigd over de Belgische situatie. Op **18 juni** contacteerde de Belgische federale overheid om een tegenpositie te formuleren, die te voorzien van argumenten en de misleiding van Reem Alsalem te ontmaskeren. De negen argumenten die UTSOPI aan de overheid leverde, werden gecommuniceerd aan de diplomaat in New York en maakten deel uit van de Belgische verklaring. De Belgische staat verdedigde in de VN de decriminalisering van sekswerk ten volle. Dezelfde informatie werd doorgestuurd naar onze contacten in de Oostenrijkse overheid. De delegaties van België, Oostenrijk, Nederland, Luxemburg, Zwitserland en Griekenland bekritiseerden de eenzijdigheid van het rapport en de vele onjuistheden die daarin verschenen.

e. Uitwisseling SWAD in Amsterdam, Nederland

SWAD is een alliantie van 22 initiatieven en organisaties die zich gezamenlijk inzetten om het stigma op sekswerk te verminderen. Op uitnodiging van SWAD trok het Vlaamse deel van het UTSOPI-team op **02 juni** naar Amsterdam. Daar had SWAD gesprekken georganiseerd met uitbaters van ramen in de Amsterdamse wallen, een bezoek aan enkele ramen en back offices en een ontmoeting met het team van het Prostitutie Informatie Centrum (PIC).

f. Contactname SOCIEUX+

SOCIEUX+ (EU Expertise on Social Protection, Labour and Employment) is een projectgroep voor technische bijstand opgezet op vraag van de Europese Commissie. De groep biedt ondersteuning aan landen buiten de EU landen bij arbeidsmarktstrategieën en -beleid, institutionele en wettelijke hervormingen betreffende arbeid en werkgelegenheid. Ook wat betreft systemen van sociale zekerheid, biedt de organisatie deze steun aan landen die erom vragen.

Op vraag van een Midden-Amerikaans land, contacteerde Socieux+ onze organisatie op **12 september** voor een uitwisseling van informatie over wetgeving, experten en strategieën om tot een arbeidswetgeving voor sekswerkers te komen.

g. High-level meeting, Den Haag, Nederland

Op **25 september** kreeg UTSOPI de kans om de medewerkers van de overheidsdiensten Justitie van Nederland, Duitsland en Oostenrijk in te lichten omtrent de wettelijke veranderingen die zich in België hebben voorgedaan. De vergadering werd georganiseerd in Den Haag door het Nederlandse ministerie van Justitie en Veiligheid. Daan Bauwens van UTSOPI was aanwezig op de vergadering op uitnodiging van de Belgische federale overheidsdienst Justitie.

h. International meeting, Den Haag, Nederland

Op **26 september** was UTSOPI uitgenodigd op de "International meeting on sex work policy, the empowerment of sex workers and on combining sex work policy with the combatting of trafficking in human beings", een studiedag met vertegenwoordigers uit het (internationale beleid), onderzoekers en vertegenwoordigers van organisaties die strijden voor gelijke rechten voor sekswerkers. Deze studiedag werd georganiseerd in het Museon-Omniversum in Den Haag en was een initiatief van het Nederlandse ministerie voor Justitie en Veiligheid. In de namiddag verzorgde Daan Bauwens van UTSOPI samen met onderzoeker Joep Rottier van de Nederlandse denktank Sekswerkexpertise een workshop over decriminalisering in België en Nieuw-Zeeland.

i. Symposium "Sex Work, Stigma and Resistance in Times of Repression", Amsterdam, Nederland

Op **27 september** was UTSOPI te gast in Amsterdam op een symposium gewijd aan sekswork in tijden van repressie. Op het symposium presenteerde experte seksworkbeleid en juriste Marjan Wijers haar proefschrift over sekswork vanuit een mensenrechtenperspectief. Ook aanwezig was Gail Pheterson, grondlegster van de Nederlandse sekswerkersbeweging en auteur van het boek "The Prostitution Prism".

j. Internationale uitwisseling met Hydra, Berlijn, Duitsland

Op **30 september** verwelkomde het team van UTSOPI een medewerker in haar midden afkomstig van Hydra, een Duitse zelfhulpgroep en belangenorganisatie voor sekswerkers. De naam verwijst naar een negenkoppig zeemonster uit de Griekse en Romeinse mythologie. De medewerker van Hydra leerde UTSOPI kennen, nam deel aan de activiteiten van het team gedurende één week en deelde kennis en inzichten vanuit haar ervaring bij onze Duitse zusterorganisatie.

k. Ontmoeting Amnesty International en Decrim Now, UK

Op **05 december** vond een online ontmoeting plaats tussen Chiara Capraro van Amnesty International UK, en een vertegenwoordiging van het internationale campagneplatform Decrim Now, met UTSOPI om het te hebben over de inhoud van de nieuwe wettelijke bepalingen in ons land.

l. Ontmoeting met Cassandra, Nürnberg, Duitsland

Op **06 december** vond een online ontmoeting plaats tussen UTSOPI en de Duitse organisatie Cassandra. Die organisatie is een aanspreekpunt voor iedereen die als sekswerker of in de seksindustrie werkt en voor iedereen die geïnteresseerd is in het onderwerp sekswerk. De vereniging is erkend als non-profitorganisatie en zet zich sinds 1987 in voor de rechten van prostituees. De organisatie richt zich op de juridische gelijkstelling van de sector met andere beroepen en op maatschappelijke erkenning. Het gesprek over decriminalisering werd opgenomen en gebruikt door Cassandra om haar leden op grote schaal te informeren over de vooruitgang in België.

5.6. Onderzoek

Onderzoek is een belangrijk instrument voor politieke beleidsbeïnvloeding, omdat het de basis legt voor informatieve, effectieve en verantwoorde beleidskeuzes. Indien het op een methodologisch verantwoorde manier wordt uitgevoerd, levert het objectieve, feitelijke gegevens en analyses die beleidsmakers helpen bij het begrijpen van complexe vraagstukken. Vandaar investeert UTSOPI sinds 2023 actief in onderzoek, om zo nieuwe ideeën en benaderingen aan het licht te brengen die beleidsmakers kunnen helpen om innovatieve en effectievere oplossingen voor maatschappelijke problemen te vinden.

5.6.1. Participatief actie-onderzoek over werkplekken in de sekswerksector

a. Nood aan werkruimte

Een terugkerend probleem waarmee sekswerkers geconfronteerd worden, is het gebrek aan toegang tot ruimtes die degelijke werkomstandigheden garanderen.

Hoewel de decriminalisering van sekswerk wettelijk de mogelijkheid biedt om een werkruimte te huren of aan te kopen, blijkt dit in de praktijk vaak bijzonder ingewikkeld. Het openen van commerciële ruimtes blijft namelijk afhankelijk van de goedkeuring van de burgemeester, de instemming van de eigenaar, én vereist een tolerante buurt. Daarbovenop maakt vastgoedsspeculatie het voor sociaal en economisch kwetsbare stedelijke bevolkingsgroepen steeds moeilijker om toegang te krijgen tot leef- en werkruimtes.

Hoe kan men dan bestaan als sekswerker in een gedecriminaliseerde context? Hoe kunnen we de impact van de decriminalisering meten, als het gebrek aan keuze inzake werkplekken blijft leiden tot illegale of onbevredigende werksituaties? Een van de voornaamste bronnen van uitbuiting binnen de sector is trouwens juist de toegang tot werkplekken. Sekswerkers zien zich vaak genoodzaakt in te stemmen met huurvoorwaarden of werkomstandigheden die hen eigenlijk niet bevallen, simpelweg omdat er geen alternatief is en ze anders niet kunnen werken.

Het ontbreken van fatsoenlijke mogelijkheden voor werkruimtes weegt zwaar op het welzijn, de autonomie en de veiligheid van sekswerkers. Om die reden heeft UTSOPI ervoor gekozen om een **participatief actieonderzoek** te ontwikkelen rond werkruimtes voor sekswerk in België. Het doel is om een stand van zaken op te maken van de bestaande situaties en de noden van sekswerkers in kaart te brengen. Daarnaast wil men samen met de sekswerkgemeenschappen prototypes ontwikkelen van zelfbeheerde werkruimtes of zelfs coöperatieven.

b. Verloop en doelstellingen

In de loop van 2024 werd een team van onderzoekers samengesteld om dit project te ontwikkelen. Ana Dresler (stadsplanner, ULB), Julie Sojcher (criminologie, ULB), Julien Charles en Pierre Demotier (sociale wetenschappen, CESEP) werken momenteel samen met UTSOPI. Het eerste deel van fase 1 van het project bestaat uit het voeren van kwalitatieve interviews met sekswerkers die actief zijn in heel België, in diverse werksettings (achter vitrines, in privéruimtes, love hotels, tijdelijke huurplaatsen, enz.). Tot nu toe zijn er **22 interviews** afgenomen, die al belangrijke eerste gegevens opleveren. In 2025 zullen er nog 28 bijkomende interviews worden afgenomen. De transcripties en analyses van deze gesprekken zullen een eerste overzicht geven van de moeilijkheden die sekswerkers ondervinden, en van hun concrete noden op het terrein.

SPACES FOR SEX WORK

As part of a study, we are looking for Sex workers for paid interviews

Do you work in a private space, in a window, in a private club or in any other formal or informal setting? Would you like to help us better understand your experience of sex work and your needs regarding your working place?

As part of a study on sex work/prostitution spaces, we are looking for workers of all ages, profiles, genders and backgrounds. If you're interested, get in touch with us!

CONDITIONS

- >The interview lasts about 1,5 hours and is remunerated at €100
- >Your answers to the interview are anonymous
- >You agree to answer our questions about your working conditions, the problems you encounter and your needs
- >You do sex work at least 2 times a month

Contact:
Mail: actionresearch@utsopi.be
WhatsApp: +32 470 38 21 56

CESEP UTSOPI ULB

Afbeelding 22. Oproep tot deelname verspreid via onze sociale media.

De tweede fase van het onderzoek bestaat uit het opzetten van thematische focusgroepen met sekswerkers (eind 2025 / begin 2026). Tot slot zal de derde fase zich richten op het experimenteren met ruimtes die aansluiten bij het werkkader dat tijdens de focusgroepen werd ontwikkeld (2026).

Het doel van dit project is het versterken en ondersteunen van de zelfbeschikking van sekswerkers via het opzetten en documenteren van verschillende vormen van gedeelde werkruimtes – van tijdelijke tot meer structurele oplossingen. Concrete hulpmiddelen zoals handleidingen of projectbegeleiding zullen door UTSOPI ter beschikking worden gesteld aan sekswerkers aan het einde van het RAP-traject.

6. Een nieuw hoofdstuk: UTSOPI in Luik

UTSOPI verdedigt de belangen van alle sekswerkers in België. Onze politieke acties situeren zich voornamelijk op federaal niveau: Justitie, Sociale Zaken, Werkgelegenheid en Volksgezondheid zijn federale bevoegdheden in ons land.

Om onze rol als spreekbuis en expertisecentrum rond sekswerk op te nemen, met alle activiteiten die daarvoor nodig zijn (mobilisatie van sekswerkers, bewustmaking/informatie in beide richtingen en politieke belangenbehartiging), konden we rekenen op de steeds groeiende steun van de gemeenschapsregeringen van Vlaanderen en Brussel.

In 2024 liet een nieuwe stroom van internationale financiering ons toe om een nieuw hoofdstuk van onze organisatie te openen ten zuiden van de taalgrens. Dankzij de logistieke steun van onze sociaal-medische partner Espace P, hebben we een antenne geopend in de stad Luik en daar tal van acties opgestart. We hopen dat onze bijdrage aan het welzijn van sekswerkers ook in Wallonië gewaardeerd zal worden, en dat beleidsmakers ons de kans zullen geven om ons daar verder te ontwikkelen.

In wat volgt, beschrijven we alle acties die we ondernomen hebben om onze nieuwe antenne tot leven te brengen, te beginnen met een **lanceringsbijeenkomst** in de lokalen van Espace P op **26 april 2024**, met het volledige UTSOPI-team en sekswerkers die wonen en werken in de stad.

a. Maaltijden voor de sekswerkersgemeenschap, georganiseerd door Espace P

Sekswerkers moeten vooral weten dat we er zijn, wie we zijn en wat we voor hen kunnen doen. Dankzij de gemeenschapsmaaltijden die Espace P Luik organiseerde op **23 mei**, **17 oktober** en **12 december** hebben we ons kunnen voorstellen aan een groeiend aantal sekswerkers die in Luik werken of wonen.

b. Listen To You Luik

Vanaf juni 2024 organiseerden we in totaal **7 Listen to You-momenten** in Luik. Deze Listen to You-sessies stelden ons in staat om contact te leggen met **33 sekswerkers** die in Luik werken of wonen – een veelbelovende en bemoedigende start. Onder de mensen die we ontmoetten, besloten 4 personen lid te worden van UTSOPI.

De thema's en vragen die tijdens deze LTY-sessies naar voren kwamen, waren onder andere:

- Hoe geld eisen van een klant die weigert te betalen;
- Hoe omgaan met sociaal isolement als sekswerker;
- Vragen over de wetgeving rond arbeidsovereenkomsten;
- Hoe omgaan met ouder worden als sekswerker;
- Persoonlijke levensverhalen;
- Vragen over seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's).

Afbeelding 23. Afbeelding voor onze Listen to You in Luik.

c. Ontmoetingen met de Luikse verenigingssector

Het is erg belangrijk dat ook andere organisaties (met of zonder hetzelfde doelpubliek) weten wie we zijn. Om dat doel te bereiken, hebben we actief deelgenomen aan vijf evenementen in Luik – deze staan allemaal vermeld in hoofdstuk 3 van dit jaarverslag. We hebben ook van de gelegenheid gebruikgemaakt om ons voor te stellen aan de Luikse verenigingssector.

➤ **23 mei – Ontmoeting met ICAR Wallonië:**

ICAR Wallonië biedt begeleidingsdiensten aan voor sekswerkers en kwetsbare vrouwen. Ze zijn actief in Luik en Seraing, waar hun kantoren zich bevinden. Daarom besloten we hen te ontmoeten om onze komst naar Luik aan te kondigen en om onze verschillende opdrachten toe te lichten.

➤ **30 mei – Ontmoeting met het medium SCAN-R:**

Na de statische Pride van de TPG (zie hoofdstuk 3), werden we gecontacteerd door het medium SCAN-R om schrijfworkshops in niet-gemengde groepen aan te bieden aan sekswerkers.

➤ **03 juli – Ontmoeting met Centre S:**

Het Centrum voor Seksuele Gezondheid in Luik biedt gratis preventiemateriaal aan, evenals testen op HIV, hepatitis en soa's, met mogelijkheid tot anonimiteit. Ook bieden ze medische, psycho-seksologische en sociale begeleiding aan. De organisatie voert ook buitenshuis acties uit bij prioritaire doelgroepen, zoals sensibilisering met peer-vrijwilligers, anonieme sneltesten en opleidingen voor (toekomstige) professionals. Omwille van de sterke intersectie tussen onze doelgroepen, hebben we hen gecontacteerd om mogelijke samenwerking op toekomstige projecten te bespreken.

➤ **12 september – Ontmoeting met het Relais Social van het Land van Luik:**

Dit is een openbare dienst. Het Relais Social is een samenwerkingsverband dat strijdt tegen sociale uitsluiting, armoede en dakloosheid. Tijdens hun straatwerk komen ze in contact met mensen die aan overlevingssekswerk doen, daarom leek het ons nuttig om hen te ontmoeten met het oog op eventuele samenwerking.

➤ **19 september – Ontmoeting met Barricade:**

Barricade is een ruimte voor individuele en collectieve emancipatie, een zelfbeheerste culturele plek, die verschillende vormen van expressie samenbrengt. De vzw ondersteunt zich op haar boekhandel Entre-Temps, haar activiteiten, publicaties, gezellige ruimtes (café, terras, tentoonstellingszaal, enz.), haar partners, publiek en het verenigings- en activistische netwerk. We ontmoetten hen omdat ze meerdere ruimtes ter beschikking stellen aan verenigingen die zich inzetten voor activisme. Deze ruimtes kunnen gratis gebruikt worden voor tentoonstellingen, infosessies, colloquia, enz.

➤ **13 november - Ontmoeting met de TransPédéGouines:**

De TransPédéGouines is een LGBTQIA+ collectief uit Luik dat zich inzet voor het creëren van evenementen en culturele ruimtes door en voor LGBTQIA+ personen in de stad Luik. Na al aan enkele van hun evenementen te hebben deelgenomen, besloten we de samenwerking te formaliseren door hen uit te nodigen in onze lokalen in Luik.

➤ **05 november en 11 december - Deelname aan het Luikse Platform ter Promotie van Relationele, Affectieve en Seksuele Gezondheid:**

Opgericht in 2000 door het Luiks Centrum voor Gezondheids promotie (CLPS), brengt het Luikse Platform voor de Bevordering van Relationele, Affectieve en Seksuele Gezondheid professionals uit verschillende sectoren samen. De actieve leden van het platform kwamen uit een dertigtal verenigingen binnen de psycho-medisch-sociale sector en uit overheidsdiensten. Deze bijeenkomsten hebben als doel de muren tussen sectoren af te breken, middelen te delen, goede praktijken uit te wisselen, acties te coördineren, en samenhangende boodschappen te verspreiden, enz. Daarnaast bevordert het CLPS partnerschappen tussen scholen en maatschappelijke actoren (zoals via een adressengids, behoeftenanalyses van scholen, en een catalogus van educatieve hulpmiddelen) op het vlak van verslavingspreventie (PAA) en relationele, affectieve en seksuele opvoeding (EVRAS).

Wij werden voor het eerst uitgenodigd om aan deze platforms deel te nemen op **05 september**. UTSOPI werd namelijk als expert op het gebied van sekswerk uitgenodigd, samen met Espace P, om te spreken over de inleiding van een cursus aan de ULB over het thema instemming. Volgens die inleiding zouden sekswerkers geen instemming kunnen geven zodra de seksuele relatie tegen betaling is. Uiteraard hebben we deze kans gegrepen om het woord te nemen vanuit een perspectief van destigmatisering van sekswerk.

d. Outreach

De outreach in de zones waar sekswerk plaatsvindt, bestaat uit het rechtstreeks benaderen van sekswerkers. Deze outreach heeft meerdere doelstellingen, maar een van de belangrijkste is het opbouwen van vertrouwensrelaties.

In totaal hebben we slechts **3 outreach-momenten** uitgevoerd in de provincie Luik, met het Luikse antennepunt als vertrekbasis. Deze waren voornamelijk bedoeld om UTSOPI voor te stellen, onze acties toe te lichten en vooral om onze contactgegevens aan de sekswerkers te bezorgen.

Ze vonden plaats op de “Chaussée de l’Amour” op **24 oktober** (9 sekswerkers) en in de Marnixstraat op **17 oktober** (10 sekswerkers). Een kleinere maraude vond plaats op **21 november** (10 sekswerkers) in de Marnixstraat, om de sekswerkers te informeren over een aankomende bijeenkomst (zie hieronder).

We hebben ook “virtueel straatwerk” georganiseerd op de website Quartier Rouge om de Luikse sekswerkers te informeren over onze aanwezigheid in de lokalen van Espace P, evenals over onze evenementen. Op die manier hebben we **een vijftigtal sekswerkers** kunnen bereiken.

e. Politieke bijeenkomst (Seraing): 21 november

Deze bijeenkomst, georganiseerd in samenwerking met Espace P Luik, had als doel om sekswerkers van de Marnixstraat en de eigenaars rond de tafel te brengen om de nieuwe regelgeving te bespreken die sekswerkers verbiedt om tussen 01u en 06u ’s ochtends in hun werkruimte te slapen. Deze vergadering volgde op een eerdere bijeenkomst in juni 2024 tussen de lokale politie, Espace P, ICAR Wallonië, de sekswerkers zelf en de stad Seraing. **Vier sekswerkers** namen deel aan deze bijeenkomst en deelden hun mening over de situatie.

7. Educatieve rol van de organisatie

a. Verzoeken studenten

Het is van groot belang voor onze organisatie en in gesprek te gaan met studenten in het kader van hun thesis. Dat is belangrijk, zowel vanuit strategische als maatschappelijke overwegingen. Door met studenten in gesprek te gaan in het kader van hun thesis, draagt de organisatie bij aan **kennisverspreiding en sensibilisering**. Studenten zijn vaak toekomstige beleidsmakers, hulpverleners, onderzoekers of journalisten. Door hen nu al te informeren over de realiteit van sekswerk, worden vooroordelen afgebouwd en ontstaat er op lange termijn meer begrip en nuance in het publieke debat. Studenten die werken rond thema’s als mensenrechten, seksueel welzijn, arbeid en gender, kunnen met hun onderzoek bijdragen aan **wetenschappelijke inzichten** die de werking van de organisatie versterken. Bovendien kunnen hun bevindingen beleidsmakers, het brede publiek of andere organisaties beïnvloeden. De organisatie versterkt zo haar **maatschappelijke en academische zichtbaarheid**.

Jammer genoeg ontbreekt het onze organisatie aan tijd en middelen om op alle vragen van studenten te antwoorden. Het aantal verzoeken van studenten neemt elk jaar toe. In 2024 ontvingen we **72 verzoeken** van studenten. In slechts **25 gevallen** hebben we de studenten kunnen helpen met hun onderzoek. De studenten waren afkomstig van de Vrije Universiteit Brussel, Université Libre de Bruxelles, de université Catholique de Louvain, de KU Leuven, Universiteit Gent, en de Université de Mons, Karel De Grote Hogeschool en Artevelede Hogeschool.

UTSOPI reageerde ook op verzoeken van studenten buiten België. Zo kwamen in 2024 aan de beurt: Oxford University (UK), Birkbeck University (UK), Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health (USA), Fordham University (USA), Universidad Di Tella (Argentinië), Université de Strasbourg (Frankrijk), Universidad de Deusto (Spanje) en Lund University (Zweden).

Erg uitzonderlijk maakte UTSOPI in mei tijd vrij voor drie leerlingen van het Sint-Lievenscollege in Gent. In het kader van een eindexamen van het laatste jaar humaniora hadden zij de opdracht gekregen argumenten te vinden tegen de stelling “bordelen moeten overheidsbedrijven worden”.

Een speciale vermelding dient te worden gemaakt voor Laura Mathelot, die ons in 2023 voor het eerst contacteerde in het kader van haar thesis in de rechten voor de Ecole Supérieure des Affaires te Namen. Laura maakte de keuze om na het indienen van haar thesis in juni 2023 niet te stoppen met haar onderzoek. Ze besloot een boek te schrijven met een juridische focus op de decriminalisering en de arbeidswet voor sekswerkers. Om die reden vonden verschillende ontmoetingen plaats met UTSOPI, waarvan twee tijdens het jaar 2024.

b. Bezoek ter plaatse

In bepaalde gevallen maakt UTSOPI graag tijd vrij voor bezoeken van groepen studenten op studiereis. Wanneer het bijvoorbeeld om groepen uit Frankrijk gaat, doen we dit met plezier. Gezien het vijandige politieke klimaat tegen sekswerkers in dat land, loont het de moeite om studenten persoonlijk aan te spreken en een gesprek aan te gaan over de bijzonder negatieve effecten van het Franse wetgevende kader.

Op **18 maart** kregen we zo **28 studenten** over de vloer van de opleiding Innovation Sociale van de Universiteit van Bergen. Dit is een jaarlijks terugkerende afspraak, begeleid door onze bondgenote en antropologe Pascale Jamouille. Op **03 mei** kregen we het bezoek van **21 studenten** van de License Professionnelle Métiers de l'animation sociale, socio-culturelle et socio-éducative (IUT Bobigny, Université Sorbonne Paris Nord).

Op **18 september** verwelkomden we **16 studenten** van de vorming “Certificat d’Aptitude aux Fonctions d’Encadrement et de Responsable d’Unité d’Intervention Sociale” (IRTS Parmentier, Frankrijk). In dit laatste geval ging het over professionals die reeds werkzaam waren in de sector en vaak ervaring hadden met steun aan sekswerkers in de Franse context. Op **30 oktober** ontvingen we ten slotte **16 laatstejaarsstudenten** van de opleiding “éducateur spécialisé” van de Ecole de Formation Psycho-Pédagogique (EFPP) in Parijs.

c. Stages

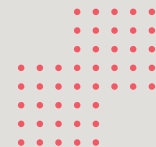
Stagiairs brengen vaak **nieuwe perspectieven, vaardigheden en energie** binnen. Ze kunnen helpen met onderzoek, communicatie, administratieve taken of beleidsvoorbereiding. Dit is een **wederkerige relatie**: de organisatie ondersteunt het leerproces van de student, terwijl die op zijn beurt de dagelijkse werking versterkt.

Tijdens 2024 hebben we op deze manier twee bachelorstudenten criminologie van de VUB van een stageplaats kunnen voorzien. Hun focus tijdens de stage was het informatie- en sensibiliseringswerk van de organisatie. De studenten hebben onderzoek verricht en bruikbare **gidsen** ontwikkeld voor sekswerkers. In de eerste plaats werkten de stagiairs aan een gids die sekswerkers sensibiliseert over hun rechten volgens het seksueel strafwetboek. In de tweede plaats werkten de stagiairs verder aan het **Vlaggensysteem voor sekswerkers** (zie hierboven). Ten slotte creëerden de stagiairs een gids over het verkennen, communiceren en het bekrachtigen van **persoonlijke grenzen**. Op **16 mei** werd een klankbordgroep georganiseerd waarbij drie actieve leden van de organisatie hun feedback gaven op deze laatste gids. De gidsen worden gepubliceerd in de loop van het jaar 2025.

In september 2024 werd ons team vervoegd door een masterstudente International Relations (Peace and Conflict Studies) aan de universiteit van Turijn, met een bachelor in Interculturele Communicatie. Met haar Italiaans-Albanese achtergrond was het haar taak om de situatie van Albanese sekswerkers in de Noordwijk in kaart te brengen.

UTSOPI verleende ook hulp aan een stagiaire van de VUB die in de context van haar stage bij Het Huis van de Mens (Brussel) een reeks sensibiliseringsvideo’s over sekswork creëerde.

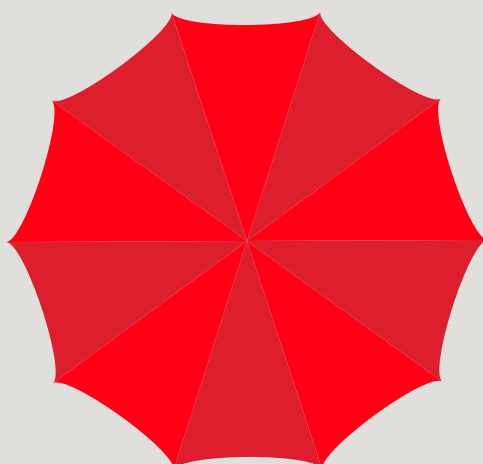
d. Werkveldpartnerschap kwalitatief criminologisch onderzoek VUB

In de context van een stage van een studente van de VUB in 2023, startte UTSOPI met een exploratief onderzoek naar de mogelijkheden tot **verbetering van de werkomstandigheden in de pornografische sector**. De VUB-stagiaire werkte samen met personen actief in de industrie, zowel performers als producenten. Ook de gerenommeerde intimiteitscoördinator Philine Janssens (oa. werkzaam op de set van “Knokke Off”) werd nauw betrokken bij het project.

Performers in de pornografie zijn ook sekswerkers. UTSOPI verdedigt dus even goed hun belangen. We tellen bovendien een aantal performers onder onze leden tellen. Minimale standaarden in de sector liggen ons na aan het hart. Maar tot nu toe heeft onze organisatie geen subsidiëring voor dit deelproject. Ondanks de start in 2023, hadden we daarom midden 2024 nog steeds geen brede kwalitatieve bevraging kunnen doen bij performers of producenten.

Daar kwam verandering in dankzij een samenwerking met de Vrije Universiteit Brussel. In het najaar van 2024 werkte UTSOPI als werkveldpartner samen met twee groepen van telkens vijf studenten van de criminologieopleiding van de VUB. Zij kregen de taak kwalitatieve interviews af te nemen. De eerste groep nam performers voor haar rekening, de tweede groep producenten. UTSOPI contacteerde de respondenten en verzorgde de inleiding voor de studenten. De studenten deden interviews en maakten transcripties. In het kader van dit project werden vijf performers geïnterviewd en vier producenten.

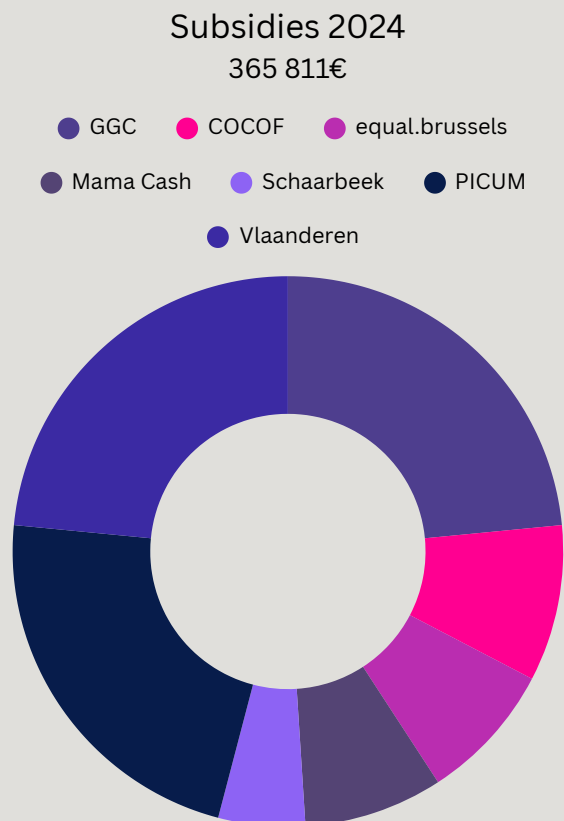
De resultaten van het onderzoek werden door de VUB-studenten gedeeld met UTSOPI. De resultaten zullen dienen als vertrekpunt van het werk van een **interne werkgroep**, bestaande uit verschillende leden met ervaring in de pornografische sector.

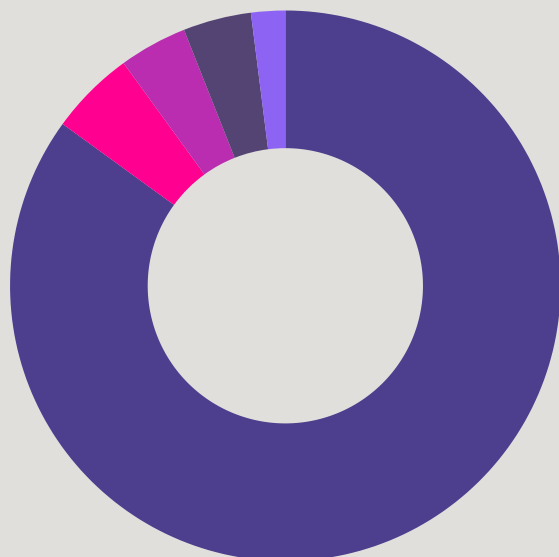
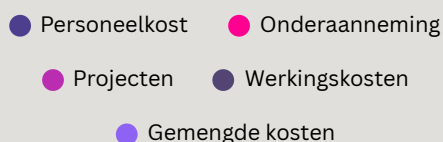
8. Financiering

In 2024 ontvingen we ongeveer **€366 000** aan werkingsmiddelen. Een aanzienlijk deel (21,7%) van de financiering was afkomstig van de internationale organisatie PICUM, die de arbeidsrechten verdedigt van personen met een precair verblijfsstatuut. Deze subsidies dienden onder andere ter ondersteuning van onze inspanningen in het begeleiden van de stemming en uitrol van de arbeidswet voor sekswerkers. De subsidies dienden ook voor de oprichting van de nieuwe Luikse antenne, om zo nog sterker vertakt te zijn in België en dichterbij sekswerkers, wat dan ook hun arbeids- of verblijfsstatuut.

De subsidies afkomstig van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (GGC, COCOF en EQUAL.BRUSSELS) zijn goed voor 41,1% van het totaal en dienen respectievelijk voor onze algemene werking, onze acties in de Brusselse Noordwijk en specifieke projecten gericht op onderzoek en sensibilisering. De subsidie van de Vlaamse gemeenschap is goed voor 23,5% en dient ter financiering van al onze acties gericht op de Vlaamse gemeenschap. Onze acties in de Brusselse Noordwijk en de sensibilisering van lokale actoren in Schaarbeek worden deels gefinancierd door de gemeente Schaarbeek. Ten slotte is 8,2 % van onze subsidies afkomstig van de internationale feministische donor Mama Cash, die onze algemene werking ondersteunt, met de focus op onze politieke acties voor de verbetering van de rechtspositie van sekswerkers.

Kostenverdeling 2024

Zoals andere jaren, werd het leeuwendeel van de subsidies (85,4%) gebruikt voor personeelskosten (nettoloon, sociale lasten, patronale lasten, vakantiegeld, eindejaarspremie, verzekeringen,...). De tweede grootste kostenpost is onderaanneming (5,1%). Daaronder vinden we bijvoorbeeld de kosten voor de boekhouding terug, maar ook de kosten voor de jaarlijkse audit van onze rekeningen, het beheer van onze website en de vormgeving van ons educatief materiaal. Een substantieel deel van de onderaanneming bestaat eveneens uit vergoedingen voor vrijwilligerswerk aan leden die zich inzetten bij de organisatie van onze activiteiten.

